



# jaarverslag 2023

onderwijs *dat past*

Inhoud

|                                            |    |                                    |    |
|--------------------------------------------|----|------------------------------------|----|
| Voorwoord                                  | 4  | 8 Verantwoording financiën         | 34 |
| Deel 1. Bestuursverslag                    | 6  | 8.1 Externe ontwikkelingen         | 34 |
| 1 De vereniging SWV Rijn & Gelderse Vallei | 6  | 8.2 Realisatie 2023                | 36 |
| 1.1 Onze doelstelling                      | 6  | 8.3 Financiële kengetallen         | 38 |
| 1.2 Juridische structuur                   | 7  | 9 Toekomst en continuïteit         | 39 |
| 1.3 Medezeggenschap                        | 8  | 9.1 Meerjarenperspectief           | 39 |
| 1.4 Organogram                             | 9  | 9.2 Risicomanagement               | 47 |
| 2 Basisondersteuning                       | 10 | 9.3 Treasuryverslag                | 51 |
| 2.1 Doelstellingen 2022-2026               | 10 | 10 Verslag toezichthoudend orgaan: |    |
| 2.2 Resultaten                             | 11 | Raad van Toezicht                  | 52 |
| 3 Extra ondersteuning                      | 13 | 11 Verslag van de ALV              | 55 |
| 3.1 Doelstellingen 2022-2026               | 13 |                                    |    |
| 3.2 Resultaten                             | 13 | Deel 2. Jaarrekening               | 57 |
| 4 Extra ondersteuning speciaal             | 18 |                                    |    |
| 4.1 Doelstellingen 2022-2026               | 18 | Deel 3. Bijlagen                   | 59 |
| 4.2 Overzicht leerlingen sbo en so         | 18 | Bijlage 3A                         | 59 |
| 4.3 TLA commissie                          | 19 | De 31 aangesloten schoolbesturen   | 59 |
| 5 Bijzondere arrangementen                 | 23 | Bijlage 3B                         | 60 |
| 6 Organisatie van het SWV                  | 24 | Nevenfuncties Raad van Toezicht    | 60 |
| 6.1 Medewerkers en formatie                | 24 | Bijlage 3C                         | 61 |
| 6.2 Intern overleg en professionalisering  | 27 | Overzicht Bijzondere arrangementen | 61 |
| 6.3 Verzuim en begeleiding                 | 28 |                                    |    |
| 6.4 Kwaliteitszorg                         | 28 |                                    |    |
| 6.5 Communicatie en gegevensdeling         | 28 |                                    |    |
| 6.6 Klachten                               | 30 |                                    |    |
| 6.7 Huisvesting                            | 30 |                                    |    |
| 6.8 Internationalisering                   | 30 |                                    |    |
| 7 Externe samenwerking/partners            | 31 |                                    |    |
| 7.1 Gemeenten (LEA, OOGO)                  | 31 |                                    |    |
| 7.2 Jeugdhulp                              | 31 |                                    |    |
| 7.3 Schoolaanwezigheid                     | 31 |                                    |    |
| 7.4 Voorschoolse voorzieningen             | 32 |                                    |    |
| 7.5 Voortgezet Onderwijs                   | 32 |                                    |    |
| 7.6 Cluster 2                              | 32 |                                    |    |

## Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2023 waarin wij inhoudelijk en financieel verantwoording afleggen over het beleid van samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei PO (PO 25.10). In het jaarverslag leest u hoe wij het afgelopen jaar in onze regio passend onderwijs hebben vormgegeven voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 14 jaar binnen de gemeenten Barneveld, Scherpenzeel, Ede, Veenendaal, Renswoude, Wageningen en Rhenen.

### Onderleggers

Het jaarverslag 2023 is gebaseerd op meerdere onderleggers. Voor de inhoudelijke verantwoording zijn twee beleidsplannen leidend. Het betreft het ondersteuningsplan 2022-2026 (met einddatum 31 juli 2026) en het daarop gebaseerde meerjarenbeleidsplan 2022-2026. Daarnaast geven we u op onderdelen alvast een doorblik naar onze plannen voor 2024. Dit doen we op basis van het jaarplan 2024. De financiële verantwoording is gebaseerd op de jaarbegroting 2023.

### Op weg naar inclusiever onderwijs

Ieder kind een gelijke kans. Dat is onze gezamenlijke missie. De ondersteuningsorganisatie staat scholen en schoolbesturen bij in het bieden van passend onderwijs. Begin 2023 hebben we het nieuwe ondersteuningsplan 2022-2026 kunnen vaststellen, na een zorgvuldig doorlopen proces met alle betrokkenen. De komende jaren willen we stappen zetten richting inclusiever onderwijs. Dit doen we door scholen en besturen meer ruimte en regie te geven om de extra ondersteuning voor leerlingen en de samenwerking op regionaal niveau zelf te organiseren. De ondersteuningsorganisatie heeft een faciliterende en stimulerende rol.

### Passend onderwijs in 2023

Hoewel scholen zich elke dag inzetten voor het geven van goed onderwijs, zien we dat het in de praktijk knelt en dat de randvoorwaarden voor inclusiever onderwijs nog niet op orde zijn. Het deelnamepercentage regulier basisonderwijs is nog niet op het door ons gewenste niveau en ook in 2023 zijn er kinderen die thuiszitten. Inclusiever onderwijs zien we mede daarom als een perspectief voor de langere termijn, waar we stapsgewijs naartoe werken. In 2023 hebben we een jaarplan 2024 opgesteld. Het beschrijft de projecten die we komend jaar uitvoeren en de resultaten die we daarmee beogen. Een belangrijk speerpunt is het versterken van de samenwerking tussen scholen, schoolbesturen en ketenpartners. In 2023 zien we op verschillende plekken in de regio mooie en inspirerende voorbeelden ontstaan. Daarnaast willen we in 2024 de kwaliteit van verantwoording verder verbeteren. We beogen in ons volgende jaarverslag beter inzicht te kunnen geven in het effect van ons beleid voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Ook hiervoor is samenwerking met de deelnemende schoolbesturen en scholen van belang.

### Passende besteding van middelen

Het samenwerkingsverband, de netwerkorganisatie, ziet het als haar verantwoordelijkheid om de beschikbare middelen maximaal in te zetten voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. De jaarrekening 2023 laat een gezonde financiële situatie zien. In 2023 hebben we een eerste stapje gezet in de afbouw van de bovenmatige reserve. In 2024 zal bezien worden hoe dit bovenmatig vermogen op korte termijn doelmatig kan worden ingezet.

“Ieder kind een  
gelijke kans”



In dit hoofdstuk leest u de doelstelling van SWV Rijn & Gelderse Vallei PO en hoe onze organisatie eruit ziet. Aan bod komen:

- Onze doelstelling
- Juridische structuur
- Medezeggenschap
- Organogram

### 1.1 Onze doelstelling

Het samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei is een netwerkorganisatie en bestaat uit 31 schoolbesturen van primair en speciaal onderwijs. In totaal gaat het om 131 scholen in de gemeenten Barneveld, Scherpenzeel, Ede, Veenendaal, Renswoude, Wageningen en Rhenen. Samen vormen we SWV Rijn & Gelderse Vallei PO.

#### Missie en ambitie ondersteuningsplan 2022-2026

Ieder kind een gelijke kans. Dat is de missie van samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei PO. De komende jaren zetten we stappen in de beweging naar inclusiever onderwijs. Inclusiever onderwijs betekent voor ons dat kinderen met en zonder extra ondersteuningsbehoeften elkaar vaker ontmoeten en -nog meer dan nu- samen leren, spelen en opgroeien in dezelfde, thuis nabije ontwikkel- en leeromgeving.

Vanuit onze ambitie ligt onze focus in 2022-2026 op de volgende uitgangspunten:

- Het ontwikkelen van een inclusieve mindset.  
Het begint bij onszelf. Werken aan inclusiever onderwijs vraagt om een mindset die is gericht op inclusie én op samenwerking, omdat we inclusiever onderwijs alleen samen kunnen vormgeven. Als scholen, schoolbesturen en organisatie van het samenwerkingsverband werken wij met ouders en onze ketenpartners aan gelijke ontwikkelkansen voor alle kinderen in onze regio. En dat doen wij al onderzoekend, lerend en ontwikkelend.
- Het delen van kennis en ervaring.  
We inspireren elkaar door onze kennis en ervaring te delen. We houden elkaar scherp, onder meer door te monitoren hoe ver we op weg zijn met de gezamenlijke doelen voor inclusiever onderwijs. We zorgen voor deskundigheidsontwikkeling, delen expertise en onderzoeken hoe we inclusiever onderwijs samen steeds beter organiseren.
- We werken vanuit vertrouwen.  
Vanuit ieders verantwoordelijkheid kijken we samen naar wat een kind, zijn gezin en de school nodig hebben om inclusiever onderwijs mogelijk te maken. In de overgang naar een meer decentrale aansturing van het samenwerkingsverband, sturen we op groei en borgen we kwaliteit. We verstevigen het eigenaarschap van onderwijsprofessionals, scholen en schoolbesturen.
- We zoeken naar middelen en randvoorwaarden  
We zetten financiële middelen in voor de benodigde ondersteuning van kinderen, voeren hierover het gesprek en evalueren die inzet. We gaan ook in gesprek met onder meer gemeenten en wetgevers over noodzakelijke randvoorwaarden voor inclusiever onderwijs. Denk aan huisvesting, wetgeving en beschikbaarheid van voldoende professionals.

De ondersteuningsorganisatie ondersteunt schoolbesturen en scholen om deze gezamenlijke missie waar te maken. Met het nieuwe ondersteuningsplan willen we scholen en besturen meer ruimte en regie geven om de extra ondersteuning voor leerlingen te organiseren.

### 1.2. Juridische structuur

De rechtsvorm van SWV Rijn & Gelderse Vallei PO is een vereniging. Per 28 januari 2022 kent het samenwerkingsverband een governance structuur waarbij sprake is van een organieke scheiding van de functies van bestuur en intern toezicht. De vereniging kent de volgende organen: Algemene ledenvergadering, Raad van Toezicht en Bestuur.

#### Algemene ledenvergadering (ALV)

De algemene ledenvergadering bestaat uit vertegenwoordigers van de 31 schoolbesturen. De ALV functioneert als 'eigenaars'-vergadering van het samenwerkingsverband. Een verslag van de ALV is opgenomen in hoofdstuk 12.

#### Raad van Toezicht (RvT)

De Raad van Toezicht functioneert als intern toezichthoudend orgaan en bestaat uit ten minste drie en ten hoogste vijf natuurlijke personen, inclusief de voorzitter. De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd door de ALV, op voordracht van de benoemingsadviescommissie (BAC). De samenstelling van de BAC is nader geregeld in het huishoudelijk reglement (HHR) van de ALV. Eén van de leden van de Raad van Toezicht wordt in de functie voorzitter benoemd. De Ondersteuningsplanraad (OPR) wordt in de gelegenheid gesteld een bindende voordracht te doen voor de benoeming van één lid van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht houdt als intern toezichthouder toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de vereniging en de met haar verbonden organisaties. In dat kader is de Raad van Toezicht onder meer belast met het toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van middelen op grond van de Wet op het primair onderwijs, alsmede het toezien op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen, de code voor goed bestuur als bedoeld in artikel 171 eerste lid onderdeel a van de Wet op het primair onderwijs en de afwijkingen van die code. Daarnaast vervult de Raad van Toezicht de werkgeversrol richting het bestuur en ziet hij toe op het bereiken van de gestelde doelen en gehaalde resultaten. Een verslag van de Raad van Toezicht is opgenomen in hoofdstuk 11.

#### Bestuur

Het bestuur functioneert als verenigingsbestuur en bestaat uit één persoon, die de titel 'directeur-bestuurder' voert. De directeur-bestuurder is belast met de realisatie van de doelstellingen van de vereniging en de dagelijkse en algemene leiding. In de periode januari tot september 2023 werd de functie van directeur-bestuurder vervuld door mevrouw T. de Graaf. Vanwege de pensionering van mevrouw de Graaf per 1 september 2023 vond er een bestuurswisseling plaats. Per 15 augustus 2023 wordt de functie van directeur-bestuurder tijdelijk ingevuld door de heer E. Pastors.

Governance code

In de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders in het primair onderwijs. Hoewel samenwerkingsverbanden in aard en opdracht niet op een schoolorganisatie lijken, onderschrijft het samenwerkingsverband de Code Goed Bestuur van de PO-Raad. Voor de Raad van Toezicht geldt in dit kader de Code Goed Toezicht.

Vooruitblik 2024

In het voorjaar van 2024 wordt binnen het samenwerkingsverband gewerkt aan de inrichting van een nieuw allocatiemodel. Het streven is om medio juni 2024 hierover overeenstemming te bereiken binnen de ALV. Het schooljaar 2024-2025 wordt benut voor de implementatie van het nieuwe allocatiemodel en de daaraan gekoppelde herinrichting van de organisatie- en ondersteuningsstructuur. Parallel hieraan wordt de gehele governance(structuur) onder de loop genomen en waar nodig aangescherpt.

1.3 Medezeggenschap

Het samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei PO vindt de betrokkenheid en medezeggenschap van ouders en personeelsleden erg belangrijk. Dit vanuit de overtuiging dat de inbreng van ouders en personeel bijdraagt aan kwaliteit, betrokkenheid en draagvlak. Als samenwerkingsverband kennen we een ondersteuningsplanraad (OPR) en een medezeggenschapsraad (MR). De directeur-bestuurder neemt op verzoek deel aan de vergaderingen van beide medezeggenschapsorganen. Daarnaast voeren zowel de OPR als de MR twee keer per jaar overleg met de Raad van Toezicht. De rollen en taken van beide gremia zijn vastgelegd in statuten en reglementen.

Ondersteuningsplanraad

Het samenwerkingsverband kent een ondersteuningsplanraad (OPR) waarin ouders en personeelsleden zitting hebben. De OPR heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. De OPR stelt jaarlijks een jaarverslag op waarin zij verantwoording aflegt over de uitgevoerde activiteiten. Dit jaarverslag is verkrijgbaar via de secretaris OPR: opr@swvrgv.nl .

Leden

Onze OPR kent acht zetels, waarvan vier zetels voor personeelsleden en vier zetels voor ouders. De leden van de OPR zijn afgevaardigd door de leden van de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden van de scholen binnen het samenwerkingsverband. De OPR bestaat in 2023 uit acht leden. Per januari 2024 is er een vacature ontstaan in de personeelsgeleding.

Vergaderingen 2023

In 2023 vonden vier reguliere OPR-vergaderingen plaats. Daarnaast vonden er meerdere overlegmomenten met OPR plaats op verzoek van de directeur-bestuurder in verband met het allocatiemodel en op verzoek van de Raad van Toezicht in verband met het vertrek van de directeur-bestuurder en de invulling van deze functie.

- De OPR is nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van het ondersteuningsplan 2022-2026, inclusief de bijbehorende meerjarenbegroting. Op 6 december 2022 heeft de OPR hiermee ingestemd.
- Tijdens elke vergadering is de OPR door de directeur-bestuurder bijgepraat over de voortgang en actuele ontwikkelingen in de regio. Ter kennisgeving en voor bespreking ontving de OPR het jaarverslag 2022, het jaarplan 2023 en de (financiële) kwartaalrapportages 2023.
- Ook de meerjarenbegroting 2024-2027 is ter advies voorgelegd aan de OPR.

Medezeggenschapsraad

Het samenwerkingsverband heeft medewerkers in dienst. Zij hebben inspraak via een aparte medezeggenschapsraad (MR). De MR houdt zich bezig met zaken die het personeel van het samenwerkingsverband aangaan.

Leden

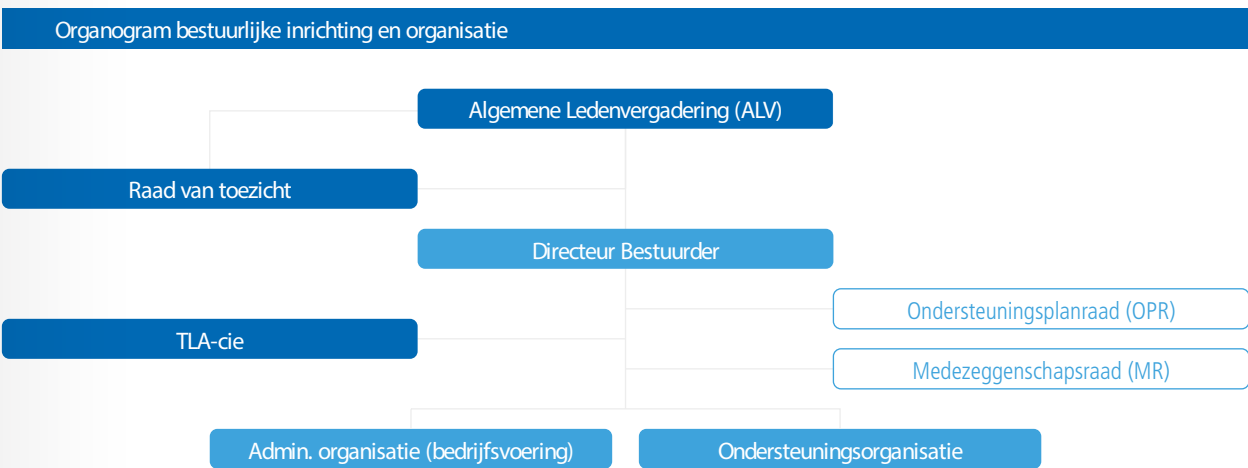
De MR bestaat uit vijf leden, waarvan twee leden gekozen uit de medewerkers in dienst van het samenwerkingsverband en drie leden gekozen uit het personeel dat ten minste zes maanden te werk is gesteld zonder benoeming binnen het samenwerkingsverband. De leden gekozen uit de medewerkers van het samenwerkingsverband vormen de voorzitter en secretaris.

Vergaderingen 2023

De MR heeft in 2023 6 keer vergaderd in aanwezigheid van de directeur-bestuurder. In 2023 zijn onder meer de volgende onderwerpen behandeld:

- Jaarplan
- Klankbordsessies met OPR, o.a. in verband met het allocatiemodel
- Personele aangelegenheden (wijziging handboek personeel, cafetarieregeling)
- Meerjarenbegroting

1.4 Organogram



2 Basisondersteuning

De basisondersteuning is het ondersteuningsniveau dat van alle scholen binnen het samenwerkingsverband, de netwerkorganisatie, wordt verwacht. Om schoolbesturen in staat te stellen het niveau van basisondersteuning op scholen in stand te houden, ontvangen zij van het samenwerkingsverband, de netwerkorganisatie, een bedrag per leerling.

2.1 Doelstellingen 2022-2026

Het samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei is een netwerkorganisatie en bestaat uit 31 schoolbesturen van primair en speciaal onderwijs. In totaal gaat het om 131 scholen in de gemeenten Barneveld, Scherpenzeel, Ede, Veenendaal, Renswoude, Wageningen en Rhenen. Samen vormen we SWV Rijn & Gelderse Vallei PO.

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit op hun scholen. In ons samenwerkingsverband is afgesproken dat elke school – regulier en gespecialiseerd – zijn basisondersteuning op orde heeft en die blijft ontwikkelen. Dat is afgelopen jaren ook gebeurd: de basisondersteuning is versterkt en verhoogd. Door de eerdergenoemde uitdagingen, als personeelstekorten en de impact van corona, moeten veel scholen nu alle zeilen bijzetten om hun opgebouwde basisondersteuning op peil te houden.

Het niveau van de basisondersteuning heeft ook invloed op het niveau van extra ondersteuning dat de school kan bieden en het beroep hierbij op de aanvragen bij de werkorganisatie. De basisondersteuning kent vier pijlers die als geheel en in samenhang zorgen voor goede onderwijsondersteuning voor leerlingen.

Pijler 1: basiskwaliteit

Basiskwaliteit is niet hetzelfde als basisondersteuning. Het is een onderdeel van de basisondersteuning: de school voldoet aan de basiskwaliteit die nodig is om de schoolcontext aan te passen aan wat een leerling aan ondersteuning nodig heeft.

De basiskwaliteit van scholen wordt door de Inspectie van het Onderwijs getoetst volgens het waarderingskader. In ons samenwerkingsverband ligt de nadruk op de volgende gebieden uit het waarderingskader: didactisch handelen, pedagogisch handelen, klassenmanagement en leerling-ondersteuning.

Pijler 2: preventieve en licht curatieve interventies

Om te zorgen voor een optimale ontwikkeling van iedere leerling, is een veilig schoolklimaat een basisvoorwaarde. Scholen werken preventief en spelen dus snel in op (dreigende) belemmeringen in de ontwikkeling. Zo nodig zetten zij licht curatieve interventies in om te voorkomen dat signalen problemen worden, verergeren, of dat onnodig spanning, nood of crisis ontstaat en een ‘time-outroute’ moet worden ingezet.

Naast scholen zijn ook gemeenten steeds meer gericht op normalisatie en preventie. Dit wordt komende ondersteuningsplanperiode nog belangrijker, als we willen werken aan een inclusievere samenleving met inclusiever onderwijs. Daarom is preventie een van de speerpunten in de Focusagenda van de FoodValley.

Pijler 3: handelingsgericht werken

Inclusiever onderwijs draait om uitgaan van verschillen en niet om ómggaan met verschillen. Dit sluit aan bij de handelingsgerichte manier van werken van de onderwijsprofessionals in ons samenwerkingsverband (scholen en werkorganisatie).

Pijler 4: professional in de lead

De onderwijsprofessional neemt steeds meer regie op zowel goed als passend onderwijs aan alle leerlingen (pijler 3). Om de ontwikkeling van ‘professional in de lead’ te ondersteunen, is door de schoolbesturen een handreiking ontwikkeld.

2.2. Resultaten

Middelen basisondersteuning

- Om schoolbesturen in staat te stellen het niveau van basisondersteuning op scholen in stand te houden ontvangen zij van het SWV middelen basisondersteuning. In 2023 gaat het om een vast bedrag van € 136,45.
- Voor de verantwoording van de doorbetaalde middelen aan schoolbesturen werkt het SWV met een uitvraag via Perspectief op School (POS). Daarnaast verantwoorden schoolbesturen de ontvangen middelen in hun eigen jaarverslag. Alle schoolbesturen geven in de verantwoording over 2023 aan de middelen basisondersteuning overeenkomstig het doel, zoals opgenomen in het ondersteuningsplan, te hebben besteed. De ontvangen verantwoording nemen we mee als input voor het gesprek met individuele schoolbesturen (de bestuursgesprekken).

Overzicht verantwoording middelen basisondersteuning door schoolbesturen

| Ondersteuningsbekostiging 2023 |                                |              |
|--------------------------------|--------------------------------|--------------|
| Bestuursnr                     | Naam                           | Totaalbedrag |
| 23337                          | Ver.Prot.Chr. Ondew. Rhenen    | € 69.588     |
| 30673                          | Stg. Herv. Scholen Voorthuizen | € 76.548     |
| 31204                          | Ver. Chr.Nat. Schoolonderwijs  | € 43.932     |
| 31237                          | SKOVV                          | € 324.888    |
| 33151                          | Edese Schoolvereniging         | € 32.064     |
| 33645                          | Ver.Stg.Scholen md Bijbel      | € 39.432     |
| 40207                          | Stg. Montessorisch. Veenendaal | € 38.208     |
| 40945                          | Cordeo Scholengroep            | € 74.364     |
| 41154                          | Stg. CPOV                      | € 425.040    |
| 41226                          | Stichting Monton               | € 11.052     |
| 41246                          | Stichting Pallas               | € 42.840     |
| 41337                          | Stg. Prot.Ond. Gelderse Vallei | € 215.040    |
| 41460                          | Stichting Trivium              | € 85.284     |
| 41461                          | Stichting PPO De Link          | € 142.728    |
| 41481                          | Stg. OPO Eem-Vallei Educatief  | € 85.140     |

|                     |                                     |          |                  |
|---------------------|-------------------------------------|----------|------------------|
| 41496               | WereldKidz                          | €        | 100.704          |
| 41621               | VPCO De Viermaster                  | €        | 194.436          |
| 41674               | Stichting Proominent                | €        | 233.736          |
| 41820               | Stg. Al Amana Scholen               | €        | 97.284           |
| 41142               | De Passie                           | €        | 38.616           |
| 42587               | Stg. CNS Ede                        | €        | 390.108          |
| 62818               | Schoolver.v.Bo. Wageningen          | €        | 31.932           |
| 70085               | Gave Scholen SHS Veenendaal         | €        | 171.108          |
| 83579               | Stg. Hevr.Scholen De Drieslag       | €        | 263.208          |
| 84423               | Ver.Prot.Chr.Ond.Garderen           | €        | 75.732           |
| 87920               | Stg. Insth. Sch. md Bijbel Lunteren | €        | 83.232           |
| 98190               | Wageningse Schoolver.               | €        | 35.472           |
| <b>Totaalbedrag</b> |                                     | <b>€</b> | <b>3.421.716</b> |

Alle schoolbesturen hebben de aanwending van deze middelen via een uitvraag vanuit de werkorganisatie van het samenwerkingsverband verantwoord. Deze verantwoording is de input voor de bestuursgesprekken die in 2024 zullen plaatsvinden.

#### Mate van doelrealisatie middelen basisondersteuning

Hoewel het niveau van de basisondersteuning binnen de verschillende scholen nog een wisselend beeld laten zien zijn er in het afgelopen jaar stappen gezet in de versterking van de basisondersteuning. Verschillende scholen zijn geconfronteerd met uitdagingen door vertrek en vervanging van leerkrachten, intern begeleiders en/of directeuren. Qua opbrengsten concluderen we het volgende:

- Directeuren en intern begeleiders opereren steeds meer als tandem in kwaliteitszorg en professionalisering.
- Het gesprek over het niveau en de kwaliteit van de basisondersteuning binnen de schoolteams vindt steeds meer plaats.
- Er zijn eerste stappen gezet in de beweging van de focus van intern begeleiders: van een focus op leerlingenniveau naar een focus op kwaliteit en kwaliteitsontwikkeling.

#### Vooruitblik 2024

Voor de ondersteuningsplanperiode 2022-2026 is de overkoepelende doelstelling om een situatie te realiseren waarin de basisondersteuning voldoet aan de vier eerder genoemde pijlers. In dat kader werken we in 2024 aan:

- Het realiseren van een gezamenlijke norm voor de basisondersteuning.
- Het realiseren van een bij die norm passende verantwoording.

## 3 Extra ondersteuning

Is meer nodig dan de school in de basisondersteuning kan bieden? Dan bespreekt het Ondersteuningsteam met ouders de inzet van extra ondersteuning. Daarbij is de steunpuntcoördinator altijd aanwezig. Het Ondersteuningsteam kijkt wat nodig is om een leerling te ondersteunen of om aanpassingen te doen in de (school)context.

### 3.1 Doelstellingen 2022-2026

We werken volgens het principe van één kind, één gezin, één 'paperclip'<sup>1</sup>: dat betekent dat we samen staan voor een afgestemde aanpak voor het kind en zijn gezin. Meestal is de intern begeleider de regisseur en zorgt voor duidelijke afspraken over wie wat doet en wie waarvoor verantwoordelijk is.

De extra ondersteuning kan op en door school worden gegeven, al dan niet met inzet van expertise via het regionaal steunpunt. Steunpuntteamleden met verschillende expertise worden ingezet door steunpuntcoördinator. Ook kan de aanvraag een financieel arrangement zijn, waarbij ook expertise vanuit het steunpuntteam wordt ingezet.

In beide situaties noemen we de ondersteuning een handelingsgericht ondersteuningsarrangement (HGO). De expertise die de school inzet, kan komen van een andere basisschool, van het speciaal (basis)onderwijs of van het regionaal steunpunt (via inzet van themaspecialisten). Ook inzet van jeugdhulp kan antwoord geven op de vraag van de school en/of ouders. De inzet van jeugdhulp wordt gefinancierd via een indicatie van een lokaal team. Voor de combinatie van onderwijs en jeugdhulp werken we in onze regio volgens het Model Passende Samenwerking.

### 3.2 Resultaten

#### Middelen extra ondersteuning

Vanuit het samenwerkingsverband zijn op vier niveaus middelen ingezet voor extra ondersteuning: (1) Via de inzet van steunpuntcoördinatoren en themaspecialisten (2) Via het toekennen van arrangementen voor handelingsgerichte ondersteuning (HGO) (3) Via het toekennen van arrangementen Hoog Inclusief (HI), ter voorkoming van doorverwijzing naar het gespecialiseerd onderwijs en (4) Via toegekende budgetten voor regionale samenwerking.

- (1) Er was in 2023 16,94 fte beschikbaar voor de inzet van steunpuntcoördinatoren (4,1 fte) en themaspecialisten (12,84 fte). Deze formatie is niet volledig benut vanwege ziekte en vertrek van medewerkers.
- (2) Er zijn ruim 500 arrangementen voor handelingsgerichte ondersteuning (HGO) toegekend.
- (3) Er zijn 41 arrangementen voor Hoog Inclusief (HI) toegekend.
- (4) Er zijn vier regionale budgetten toegekend.

<sup>1</sup> Meestal wordt gesproken over één kind- één gezin- één plan. Dit veronderstelt dat eenzelfde (digitaal) systeem door verschillende organisaties wordt gebruikt. Dit blijkt niet mogelijk. Een paperclip verwijst naar verschillende plannen/systemen - wel werken we aan hetzelfde doel I.

Steunpuntcoördinatoren en themaspecialisten

De steunpuntcoördinatoren hebben zich onder meer ingezet op de volgende thema's:

- Het adviseren van scholen (leerkrachten/teams) over de ondersteuningsbehoefte van leerlingen.
- Het waar nodig optreden als bemiddelaar tussen school en ouders.
- Het begeleiden van scholen bij bao-bao plaatsingen.
- Het ondersteunen van het proces verwijzing gespecialiseerd onderwijs.

De themaspecialisten hebben hun expertise op de volgende thema's binnen de scholen ingezet:

- Het omgaan met complex gedrag/complex interacties.
- Het omgaan met groepsdynamische processen.
- Het omgaan met zeer moeilijk lerende leerlingen (ZML).
- Het omgaan met hoogbegaafde leerlingen (HB-ondersteuning).
- Het inbrengen van SBO-expertise binnen het regulier onderwijs.
- Het doen van orthopedagogisch onderzoek.

HGO-arrangementen & arrangementen Hoog Inclusief

| HGO schooljaar 2023/2024 (1 augustus 2023 t/m 31 juli 2024) |                                     |           |                |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------|----------------|
| Bestuursnr                                                  | Naam                                | HGO       | Hoog Inclusief |
| 23337                                                       | Ver.Prot.Chr. Ondew. Rhenen         | € 30.024  | € 11.201       |
| 30673                                                       | Stg. Herv. Scholen Voorthuizen      | € 4.500   | € -            |
| 31204                                                       | Ver. Chr.Nat. Schoolonderwijs       | € 10.512  | € -            |
| 31237                                                       | SKOVV                               | € 94.572  | € 22.997       |
| 33151                                                       | Edese Schoolvereniging              | € 9.012   | € -            |
| 33645                                                       | Ver.Stg.Scholen md Bijbel           | € 22.512  | € 11.600       |
| 40207                                                       | Stg. Montessorisch. Veenendaal      | € 13.512  | € -            |
| 40631                                                       | De Onderwijsspecialisten            | € -       | € 5.436        |
| 40945                                                       | Cordeo Scholengroep                 | € 6.756   | € 12.400       |
| 41154                                                       | Stg. CPOV                           | € 118.968 | € 13.991       |
| 41226                                                       | Stichting Monton                    | € 2.256   | € 3.245        |
| 41246                                                       | Stichting Pallas                    | € 21.012  | € -            |
| 41337                                                       | Stg. Prot.Ond. Gelderse Vallei      | € 49.536  | € -            |
| 41450                                                       | J.H. Donnerschool                   | € -       | € 12.321       |
| 41460                                                       | Stichting Trivium                   | € 51.792  | € 21.512       |
| 41461                                                       | Stichting PPO De Link               | € 95.136  | € -            |
| 41481                                                       | Stg. OPO Eem-Vallei Educatief       | € 16.512  | € -            |
| 41496                                                       | WereldKidz                          | € 38.652  | € 11.635       |
| 41621                                                       | VPCO De Viermaster                  | € 45.036  | € 372          |
| 41674                                                       | Stichting Proominent                | € 62.304  | € 42.174       |
| 41820                                                       | Stg. Al Amana Scholen               | € 21.756  | € 2.976        |
| 41879                                                       | C.P. van Leersumschool              | € -       | € 15.740       |
| 41142                                                       | De Passie                           | € 2.256   | € -            |
| 42587                                                       | Stg. CNS Ede                        | € 111.840 | € 19.992       |
| 62818                                                       | Schoolver.v.Bo. Wageningen          | € 8.256   | € 576          |
| 70085                                                       | Gave Scholen SHS Veenendaal         | € 43.536  | € -            |
| 83579                                                       | Stg. Hevr.Scholen De Drieslag       | € 36.408  | € 11.572       |
| 84423                                                       | Ver.Prot.Chr.Ond.Garderen           | € 14.640  | € -            |
| 87920                                                       | Stg. Insth. Sch. md Bijbel Lunteren | € 38.280  | € 6.525        |
| 98190                                                       | Wageningse Schoolver.               | € 2.256   | € -            |
| Totaalbedrag                                                |                                     | € 971.832 | € 226.265      |

Budgetten Regionale Samenwerking

| Budget Regionaal Netwerk |                                           |
|--------------------------|-------------------------------------------|
|                          | Bedrag te besteden in 2023 vanuit het SWV |
| Barneveld/Scherpenzeel   | 289.525                                   |
| Ede                      | 349.053                                   |
| Veenendaal/Renswoude     | 0                                         |
| Wageningen/Rhenen        | 182.383                                   |
| <b>Totaal</b>            | <b>820.961</b>                            |

De toekenning van de budgetten regionale samenwerking heeft plaatsgevonden op basis van een door de regio ingediende steunpuntplannen. Helaas heeft regionaal netwerk Veenendaal/Renswoude de plannen niet tijdig kunnen realiseren.

Vooruitblik 2024

- In 2024 willen we de overstap maken van het arrangeren van de extra ondersteuning op leerlingenniveau naar arrangeren van de extra ondersteuning op schoolniveau met een daarbij passende verantwoordingsmethodiek.
- In 2024 willen we een hoge tevredenheid over de inzet van de steunpuntcoördinatoren realiseren. Hiervoor zullen we een meting ontwikkelen en uitvoeren.



“In ons samenwerkingsverband organiseren we passend onderwijs op een manier dat iedere leerling ook echt het beste onderwijs krijgt”

4 Extra ondersteuning speciaal

Kan een school ondanks inzet van extra ondersteuning en aanpassing van de context niet genoeg tegemoet komen aan de ondersteuningsbehoeften van een leerling en als onderzocht is dat een andere reguliere basisschool dit ook niet kan, dan kan het speciaal (basis)onderwijs (tijdelijk) extra en specialistische ondersteuning bieden.

De scholen voor speciaal basisonderwijs staan in de vier regionale steunpunten in ons samenwerkingsverband en bieden onderwijs aan leerlingen met ondersteuningsvragen op het gebied van leren, sociale competenties en taak/werkhouding. In drie van de vier regionale steunpunten vind je ook scholen voor speciaal onderwijs. Zij zijn er voor leerlingen met onbegrepen of moeilijk verstaanbaar gedrag of met een lichamelijke, verstandelijke of meervoudige beperking.

4.1 Doelstellingen 2022-2026

- De samenwerking tussen regulier en specialistisch onderwijs is versterkt. In 2026 hebben we op kleine schaal ervaring opgedaan met meerdere vormen van samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs. Mede als gevolg hiervan zien we de komende jaren mogelijk een toename van het aantal flexibele plaatsingen en terugplaatsingen.
- We kennen een dekkend aanbod van (ontwikkelings- en ondersteunings-) voorzieningen in de regio, zo thuisnabij mogelijk.

4.2 Overzicht leerlingen sbo en so

|        | sbo           | leerlingen schooljaar 22-23 | leerlingen schooljaar 23-24 |
|--------|---------------|-----------------------------|-----------------------------|
| BRIN   | naam          | peildatum 1-10-2022         | peildatum 1-10-2023         |
| 02AJ   | De Vogelhorst | 174                         | 156                         |
| 14RX   | De Regenboog  | 174                         | 158                         |
| 16OH   | De Windroos   | 112                         | 109                         |
| 19QS   | De Dijk       | 93                          | 90                          |
| Totaal |               | 553                         | 513                         |

|        | sbo                    | leerlingen schooljaar 22-23 | leerlingen schooljaar 23-24 |
|--------|------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| BRIN   | naam                   | peildatum 1-10-2022         | peildatum 1-10-2023         |
| 22NX00 | De Wegwijzer           | 135                         | 147                         |
| 14NA00 | De Blink               | 99                          | 96                          |
| 01JE01 | De Fonkel              | 139                         | 133                         |
| 14RB00 | J.H. Donnerschool      | 78                          | 96                          |
| 04AK02 | C.P. van Leersumschool | 106                         | 114                         |
| Totaal |                        | 557                         | 586                         |

<sup>2</sup> Moeilijk verstaanbaar gedrag is gedrag dat we als professional niet meteen begrijpen. Het gedrag is bijvoorbeeld onverwacht of past in de ogen van de professional niet in de context. Het is vaak een uiting van een emotie of bepaalde gemoedstoestand.

Punt van zorg is het aantal beschikbare plaatsen voor leerlingen in het s(b)o, dit is in de loop van het jaar steeds meer onder druk komen te staan. Deze problematiek vraagt in 2024 nadrukkelijk de aandacht.

4.3 TLA commissie

Eén van de wettelijke taken van een samenwerkingsverband passend (primair) onderwijs is het beoordelen van de aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) tot het speciaal (basis)onderwijs. Hierop is het bestuursrecht van toepassing. Onderstaande overzichten geven een beeld van het verloop van de aangevraagde toelaatbaarheidsverklaringen in de afgelopen jaren.

De toelaatbaarheidsadviescommissie

De toelaatbaarheidsadviescommissie (TLA) van het SWV Rijn & Gelderse Vallei, wordt gevormd door een voorzitter en externe, onafhankelijke deskundigen (o.a. gz-psychologen, orthopedagoog-generalist en orthopedagogen). De TLA-commissie wordt ondersteund door een secretaresse leerlingenzaken. De TLA-commissie vergadert volgens een jaarplanning en adviseert de directeur-bestuurder óf er een TLV moet komen, voor welke periode en in welke bekostigingscategorie. TLV-aanvragen worden zowel procedureel als inhoudelijk beoordeeld aan de hand van de vernieuwde, in het ondersteuningsplan beschreven, werkwijze.

Nieuwe TLV aanvragen

In het kalenderjaar 2023 zijn er 130 nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) voor het sbo afgegeven. Het aantal verwijzingen naar het sbo laat de afgelopen jaren een afname zien. Dit is vergelijkbaar met de landelijke trend.

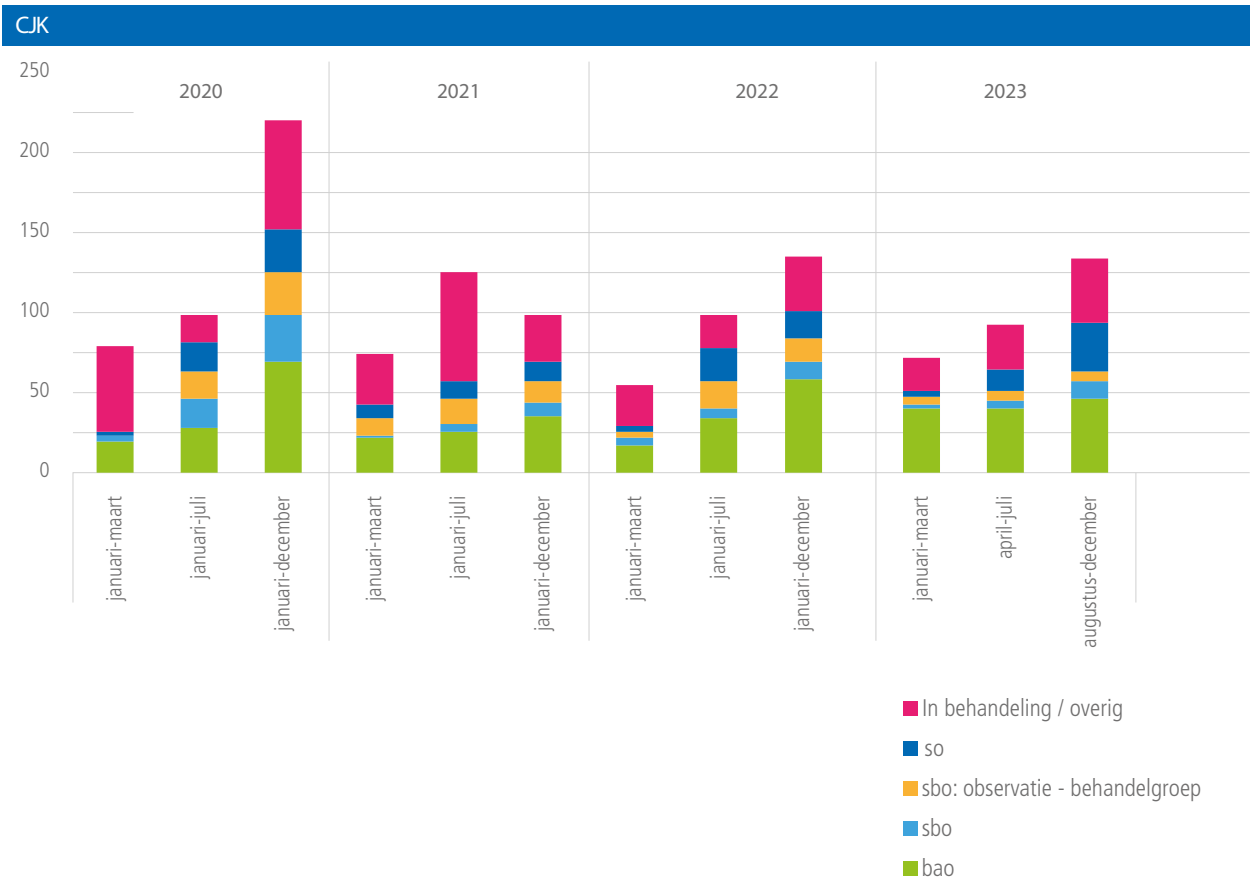
Voor het so zijn er in 2023 208 nieuwe TLV's afgegeven, waarvan 177 in categorie laag, 13 in midden en 18 in categorie hoog. Het aantal verwijzingen naar het so laat wederom een toename zien. De stijging in het so doet zich voor bij alle drie de bekostigingscategorieën. Daarmee is zichtbaar dat de instroom over de jaren geleidelijk complexer wordt. De leerlingen van het so kenmerken zich door grotere en complexere zorgvragen (PGB, WLZ en jeugdhulp), naast een behoefte aan uitgebreidere onderwijsondersteuning. De TLA-commissie constateert in een toenemende mate dat complexe thuissituaties een belangrijke reden zijn voor doorverwijzing naar het speciaal (basis)onderwijs. Het gaat om toenemende gedragsproblemen (zowel internaliserend als externaliserend), waardoor onderwijs in een reguliere setting niet meer haalbaar is. Hiernaast ziet de TLA een toename in jonge kinderen (tot 6 jaar) die verwezen worden naar het speciaal (basis)onderwijs. Door wachtlijsten wordt soms behandeling te laat ingezet, hetgeen kan resulteren in een verergering van de problematiek. Deze tendens zien we ook gedurende de schoolloopbaan in het s(b)o door de toename van aanvragen hogere bekostiging bij herindicaties.

| Nieuwe TLV's   | Periode |      |      |      |
|----------------|---------|------|------|------|
|                | 2020    | 2021 | 2022 | 2023 |
| SBO            | 171     | 142  | 134  | 130  |
| SO cat. laag   | 90      | 120  | 130  | 177  |
| SO cat. midden | 7       | 6    | 9    | 13   |
| SO cat. hoog   | 10      | 9    | 7    | 18   |
| Totaal         | 278     | 277  | 280  | 338  |

Tabel 1: Aantal leerlingen, incl. bekostigingscategorie, die een TLV hebben ontvangen.

TLV aanvragen jonge kind: onder-instroom

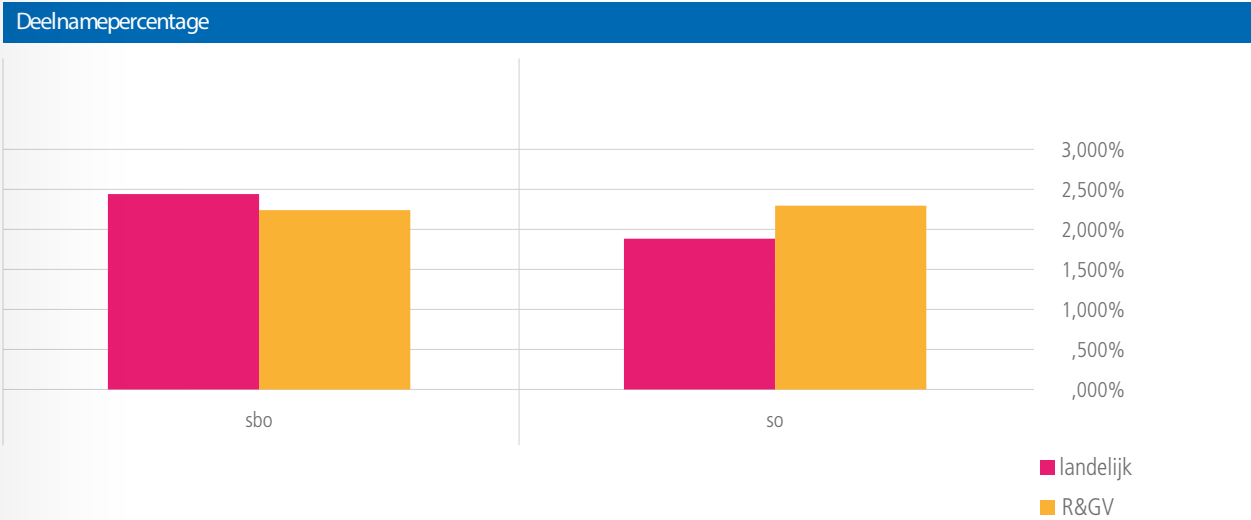
De groep kinderen die nog vier jaar moeten worden en instromen in het primair onderwijs, vallen onder de groep ‘onder-instroom’. Deze kinderen komen vaak van een peuterspeelzaal, observatiegroep of van een dagbehandelgroep. In bijna alle gevallen verloopt de aanvraag voor deze groep kinderen via de contactpersoon jonge kind (CJK, medewerker van het SWV). De CJK’er brengt de onderwijsbehoeften in kaart en zorgt voor een goede overdracht naar school en de steunpuntcoördinator van de betreffende school.



Figuur 2: Aantal leerlingen die vanuit de onderinstroom doorstromen naar het sbo/so/bao of dagbehandeling.

Deelnamepercentage gespecialiseerd onderwijs

Gekeken naar het deelnamepercentage, zien we dat er momenteel een deelnamepercentage van 2,27% is in het sbo. Dit is lager vergeleken met het landelijke percentage van 2,47%. In het so is er op dit moment een deelnamepercentage van 2,33%. Gekeken naar het landelijk deelnamepercentage zien we hier een stijging (+ 0,42%). Opgeteld komt het percentage leerlingen in het gespecialiseerde onderwijs (so én het sbo) in 2023 uit op een deelnamepercentage van 4,6%.



Figuur 3: Deelnamepercentage gespecialiseerd onderwijs

Nieuwe werkwijze TLV-proces

Vanaf januari 2023 is de vernieuwde werkwijze van de TLV procedure van start gegaan (zie ondersteuningsplan). De grote winst van de nieuwe werkwijze is de onafhankelijkheid van de deskundigen adviezen die nu echt gewaarborgd is. In de gevallen dat beide deskundigen een verschillend advies uitbrengen is een derde deskundige gevraagd om een oordeel te geven. De TLA-commissie wil in 2024 de nieuwe werkwijze TLV verder optimaliseren. Een goede communicatie tussen alle partijen is hierbij van belang.

Bezwaren

De mogelijkheden tot bezwaar en beroep voor beide soorten besluiten worden toegelicht in de bezwaarprocedure. In 2023 hebben er 21 bemiddelingsgesprekken plaatsgevonden en hebben wij één formele klacht ontvangen. De toename van bezwaren heeft de TLA commissie geanalyseerd. Oorzaken hiervan zijn: communicatie tussen direct betrokkenen(gebrek aan overeenstemming tussen school en ouders), onvolledige dossiers en plaatsingsproblemen. Door intern werkprocessen beter op elkaar af te stemmen, hopen wij in de toekomst een afname van het aantal bezwaren te realiseren.

Toekomstig beleid

Het aantal TLV aanvragen binnen het samenwerkingsverband is in de afgelopen jaren gestegen. Daarnaast is duidelijk dat de terugkeer vanuit het gespecialiseerd onderwijs naar een minder gespecialiseerde vorm van onderwijs (sbo/regulier) minimaal is. In 2022 is het huidige terugkeerbeleid aangenomen. Dit beleid, gecombineerd met de aanvraag voor een herindicatie zorgt er (nog) niet voor dat doorstroom binnen bao/sbo/so op gang komt. Daarom streven ernaar om in de toekomst een TLV voor de gehele schoolloopbaan af te geven, gecombineerd met een daarbij passend terugkeerbeleid.



“Ieder kind verdient  
een passende plek”

## 5 Bijzondere arrangementen

Om een dekkend netwerk aan onderwijsvoorzieningen binnen de regio van het samenwerkingsverband te realiseren heeft het samenwerkingsverband beleidsmatige en financiële ruimte gecreëerd om leemtes in dit netwerk op te vullen met bijzondere arrangementen, vaak in combinatie met zorg: zogenaamde onderwijs-zorgarrangementen.

We kennen de volgende bijzondere arrangementen:

- De Mus
- De Opstapklas
- OZA De Fonkel
- Observatiegroep Barneveld (Vogelhorst) en Ede (SBO De Regenboog)
- Samenwerking SBO-ZML Barneveld
- Stergroep
- OZA De Dijk
- Meer inclusief Ede
- IKC Veenendaal

Een overzicht van doelstellingen en resultaten vindt u in bijlage 3C.

6 Organisatie van het SWV

Dit hoofdstuk beschrijft de organisatie van het samenwerkingsverband. Het SWV kent een bestuurlijke en organisatorische inrichting die in omvang past bij de doelen en taken van het samenwerkingsverband. Onnodige overhead wordt voorkomen.

In dit hoofdstuk is aandacht voor:

- Medewerkers en formatie
- Overleg en professionalisering
- Verzuim en begeleiding
- Kwaliteitszorg
- Communicatie en gegevensdeling
- Klachten
- Huisvesting

6.1 Medewerkers en formatie

Op het niveau van het samenwerkingsverband is expertise beschikbaar voor scholen. Het SWV heeft hiervoor personeel in dienst, waarbij is gekozen om alles zo flexibel mogelijk te organiseren. De ondersteuning die leerlingen en scholen nodig hebben bepaalt de personele inzet. Het samenwerkingsverband kent de volgende functies:

Directeur-bestuurder

De dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband is in handen van de directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het ondersteuningsplan en legt hierover verantwoording af aan de Raad van Toezicht en algemene ledenvergadering.

Administratie

De administratieve organisatie kent verschillende functionarissen: bestuurssecretaris, financieel administratief medewerker en administratief medewerker leerlingenadministratie. Bij de ontwikkeling en uitvoering van financieel beleid wordt het SWV bijgestaan door een externe controller.

Beleid

De afdeling beleid kent de functies centraal beleidsmedewerker en regionaal beleidsmedewerker. De centraal beleidsmedewerkers zijn belast met de ontwikkeling, evaluatie en bijstelling van algemeen beleid, de regionaal beleidsmedewerkers zijn belast met de ondersteuning van de beleidsontwikkeling binnen de regionale samenwerkingsnetwerken (BORS-en) en bijzondere arrangementen. Voor HR-advies en -beleid wordt de organisatie bijgestaan door een extern HR-functionaris.

Steunpuntcoördinatie

De ondersteuning van de scholen binnen de vier steunpunten (Barneveld/Scherpenzeel, Ede, Veenendaal en Wageningen/Rhenen) wordt gecoördineerd door steunpuntcoördinatoren.

Themaspecialisten

Bij de ondersteuning van de scholen kunnen door de steunpuntcoördinatoren themaspecialisten worden ingezet. De themaspecialisten zijn belast met de ondersteuning van leerkracht, team en school als zij worden geconfronteerd met bijzondere ondersteuningsbehoeften van leerlingen. We kennen themaspecialisten op de volgende terreinen: gedrag, hoogbegaafdheid, speciaal basisonderwijs en nah, rouw, cognitie, groepsdynamica en nieuwkomers.

TLA-commissie

De TLA-commissie is belast met het adviseren van de directeur-bestuurder over de afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's). De commissie heeft een voorzitter in dienst van het samenwerkingsverband en een groep van externe deskundigen die als onafhankelijke deskundigen adviseren over TLV-aanvragen.

|                                      | In dienst (ultimo 2023) | Inhuur (ultimo 2023) | Begroting 2023 |
|--------------------------------------|-------------------------|----------------------|----------------|
| Directeur-bestuurder                 |                         | 0,80                 | 1,00           |
| Bestuurssecretaris                   | 1,00                    |                      | 1,00           |
| Financieel administratief medewerker | 0,90                    |                      | 0,90           |
| Medewerker leerlingenadministratie   | 0,70                    | 0,40                 | 1,50           |
| Beleidsmedewerkers                   | 2,60                    |                      | 3,10           |
| Steunpuntcoördinatoren               | 2,20                    | 1,70                 | 4,10           |
| Themaspecialisten                    |                         | 8,01                 | 12,84          |
| Voorzitter TLA-commissie             |                         | 0,40                 | 0,14           |
| Totaal                               | 7,40                    | 11,31                | 24,58          |

Toelichting

- 1 In 2023 hebben er verschillende personele wisselingen plaatsgevonden. Vanwege de toenemende kwetsbaarheid van de organisatie is in het voorjaar 2023 een intern procesbegeleider ingehuurd die is belast met de optimalisatie en stroomlijning van de ondersteuningsorganisatie. In dat kader functioneert deze functionaris als operationeel manager.
- 2 In juni 2023 heeft de ALV besloten om over te stappen op een nieuw allocatiemodel: het schoolmodel+. Hoewel de concrete invulling van dit nieuw model op dit moment nog niet geheel duidelijk is, verwachten we dat deze invulling gevolgen gaat hebben voor de inrichting van de (ondersteunings)organisatie en de daarmee samenhangende formatie.
- 3 De beweging richting een nieuw allocatiemodel levert onzekerheid op voor medewerkers en heeft ten gevolge daarvan enerzijds geleid tot vertrek van medewerkers en anderzijds tot een impasse in het invullen van vacatures. Dit leidt tot een toename van medewerkers die op inhuurbasis binnen het SWV werkzaam zijn.
- 4 Door het voeren van personeelsbeleid wordt zoveel mogelijk (gedwongen) ontslag voorkomen. Hiermee worden uitkeringen na ontslag zoveel mogelijk vermeden.
- 5 In 2023 is met twee medewerkers een vaststellingsovereenkomst overeengekomen, is met één medewerker de arbeidsovereenkomst voortijdig beëindigd en zijn de detacheringscontracten van en met twee medewerkers opgezegd.

- 6 De hiervoor benoemde transitiefase naar een nieuw allocatiemodel en de daaraan gekoppelde aanscherping van de werkwijze en herinrichting van de (ondersteunings)organisatie. Deze beweging roept bij sommige medewerkers gevoelens van onzekerheid op, hetgeen heeft geleid tot verschillende contactmomenten met de vertrouwenspersoon.
- 7 Voor de gezamenlijke receptiefunctie heeft het SWV één medewerker (0,7 fte) beschikbaar gesteld. In 2023 is gewerkt aan de inrichting van een zogenaamde POT-constructie waarbinnen medewerkers die voor meerdere samenwerkingsverbanden werken kunnen worden ondergebracht. Dat geldt ook voor de hier genoemde medewerker.

#### Vooruitblik 2024

- Het proces van transitie naar een nieuw allocatiemodel leidt in 2024 tot de volgende acties:
- Het herinrichten van de organisatie en het daarop aanpassen van de formatie.
- Het herijken van het functiegebouw en beloningsstructuur.
- Het herijken van de overleg- en medezeggenschapsstructuur.
- Het opstellen van een reorganisatieplan en daaraan gekoppeld sociaal plan.

Daarnaast zijn voor 2024 de volgende activiteit gepland:

- Het uitvoeren van een risico-inventarisatie (RIE)

## 6.2 Intern overleg en professionalisering

Het samenwerkingsverband kent verschillende overlegsituaties:

- 1 Een maandelijks bureauoverleg voor beleid, administratie en steunpuntcoördinatoren onder voorzitterschap van de directeur-bestuurder.
- 2 Een maandelijks MT-overleg voor beleidsmedewerkers en steunpuntcoördinatoren onder voorzitterschap van de directeur-bestuurder.
- 3 Een maandelijks overleg voor themaspecialisten en steunpuntcoördinatoren onder voorzitterschap van de intern procesbegeleider/operationeel manager.

In 2023 is onder begeleiding van Teams aan Zet in verschillende groepen gewerkt aan de versterking van de communicatie en samenwerking. Daarnaast komen de intern procesbegeleider/operationeel manager en de steunpuntcoördinatoren een aantal keren per week bij elkaar om (complexere) casuïstiek met elkaar te bespreken.

Met alle medewerkers zijn in 2023 één of meer functionerings- en ontwikkelingsgesprekken gevoerd.

#### Vooruitblik 2024

In 2024 wordt de aandacht gericht op:

- Het herinrichten en versterken van de interne overlegstructuur.
- Het investeren in de professionalisering van alle medewerkers.
- Het versterken van de samenwerking intern en met alle relevante stakeholders.

6.3 Verzuim en begeleiding

Het jaar 2023 kenmerkte zich door een relatief hoog langdurig ziekteverzuim. Drie medewerkers op cruciale posities zijn langdurig uitgevallen. Eén van deze medewerkers heeft besloten om vervroegd met pensioen te gaan. De twee overige medewerkers hebben in het najaar hun re-integratie aangevangen met de zekere verwachting dat zij begin 2024 volledig hersteld gemeld kunnen worden.

| Verzuim                                | 2023   | 2022   | 2021  | 2020  |
|----------------------------------------|--------|--------|-------|-------|
| Aantal medewerkers                     | 16     | 12     | 15    | 19    |
| Verzuimpercentage totaal               | 18.78% | 17,09% | 4,73% | 0,19% |
| Verzuimpercentage t/m 1 jaar           | 16,40% | 15,45% | 4,73% | 0,19% |
| Verzuimpercentage 1 tot 2 jaar         | 2.37%  | 1,64%  | 0,00% | 0,00% |
| Gemiddelde verzuimduur (kalenderdagen) | 140,50 | 7,75   | 25.50 | 12,00 |
| Meldingsfrequentie                     | 0,61   | 1,25   | 0,49  | 0,07  |

6.4 Kwaliteitszorg

We willen helder verantwoording af kunnen leggen over onze resultaten en over de inzet van middelen in relatie tot de gestelde doelen. Kwaliteitszorg zien we daarbij niet als een doel op zich, maar als een instrument waarmee we de kwaliteit van ondersteuning op alle niveaus verbeteren. Het SWV werkt volgens de PDCA (Plan-Do-Check-Act) cyclus.

In het najaar van 2023 hebben we een start gemaakt met het herijken van het meerjarenbeleid 2022-2026 en de koppeling daarvan met POS (ons managementinformatiesysteem). Dit proces wordt begin 2024 afgerond. Daarmee versterken we de effectiviteit van de PCDA-cyclus.

6.5 Communicatie en gegevensdeling

Communicatie en dialoog zijn de basis van samenwerken. Daarbij gaan we, conform privacywetgeving, zorgvuldig om met persoonsgegevens.

Ouder- en jeugdsteunpunt

Vanuit de landelijke verbeteraanpak passend onderwijs is besloten dat elk SWV een onafhankelijk ouder- en jeugdsteunpunt moet inrichten. Het inrichten gebeurt vanuit drie pijlers: informeren, steunen en signaleren. In 2023 is gestart met de inrichting van het OJS. Op onze website vinden ouders en leerlingen informatie over passend onderwijs. In 2024 wordt het steunpunt OJS verder ingericht.

Communicatie

- 1 Het SWV heeft een eigen website met daarop informatie voor scholen en ouders.
- 2 Via nieuwsbrieven worden scholen, besturen, samenwerkingspartners en andere belangstellenden geïnformeerd over nieuwe ontwikkelingen in de regio. In 2023 hebben we vier (digitale) nieuwsbrieven verstuurd. Daarnaast hebben we in 2023 meerdere brieven verstuurd naar alle deelnemende besturen en scholen over belangrijke ontwikkelingen.
- 3 Eind 2023 hebben wij geconstateerd dat het ons ontbreekt aan een strategisch communicatieplan en een daarbij passende inrichting van de communicatiefunctie. Dit wordt in 2024 opgepakt en verder uitgewerkt.

Gegevensdeling (privacy)

Het SWV werkt met veel gevoelige informatie en bijzondere persoonsgegevens, tevens gegevens van een kwetsbare groep onder de wet (minderjarigen). Daarom gaat het SWV extra zorgvuldig om met persoonsgegevens en privacygevoelige informatie. Hiervoor is onder meer een intern beleid opgesteld op grond waarvan jaarlijks extra maatregelen worden getroffen om bewustwording te stimuleren en de borging en bewaking van gegevens verder te professionaliseren. In dat kader zijn in 2023 de volgende activiteiten verricht:

- Het opschonen en controleren van accounts in KindKans en het anonimiseren van hulpvragen en dossiers waarvan de bewaartermijn is verstreken.
- Het implementeren van aanbevelingen uit de audit 2022: (1) Het aanscherpen van de rechtenverdeling voor de interne mappenstructuur (realisatie in 2024), (2) Indeling van kamers en activiteiten zodat privacy kan worden geborgd op de nieuw betrokken locatie (gerealiseerd), (3) Het aanscherpen van bewaartermijnen voor diverse werkbestanden (deels gerealiseerd), (4) Het aanscherpen en controleren van KindKans vanwege het verschuiven van taken naar de steunpuntcoördinatoren (gerealiseerd) en (5) Het aanscherpen van de rechtenverdeling voor de interne mappenstructuur (deels gerealiseerd).
- In 2023 zijn er vijf beveiligingsincidenten geregistreerd, waarvan één incident ook een datalek (conform de interne procedure datalekken) betrof. Bij de beveiligingsincidenten ging het vooral om informatiegevoelige gegevens die via onbeveiligde mail zijn doorgestuurd of met de toegang tot KindKans. Het datalek betrof een situatie waarin (bijzondere) persoonsgegevens zijn gedeeld met een niet bevoegde persoon. Dit lek is gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en heeft geleid tot het aanscherpen van de interne gedragscode.
- Er is in 2023 geen gebruik gemaakt van het inzagerecht in het dossier door ouders. Ook hebben ouders geen gebruik gemaakt van hun rechten tot wijzigen, aanvullen of verwijderen van informatie. De aanscherping van dit beleid is opgenomen in het jaarplan 2024.

Vooruitblik 2024

Voor 2024 zijn de volgende activiteiten voorgenomen:

- Het verbreden van het werken met Zivver binnen de gehele organisatie
- Het verder bevorderen van digitaal werken en het toepassen van de ‘clean desk policy’.
- Het, indien van toepassing, maken van een start met de implementatie van het normenkader IPB.
- Het in vervolg op het voorgaande aanscherpen van de relevantie beleidsdocumenten, zoals: IPB, gedragscode, protocol beveiligingsincidenten en datalek en de rechten van betrokkenen en privacy statements.

## 6.6 Klachten

Binnen passend onderwijs zijn scholen en besturen verantwoordelijk voor het bieden van een passende onderwijsplek voor elk kind. Dit doen ze in nauw overleg met ouders. Maar ook als ouders tijdig en volledig betrokken zijn, kan er een verschil van inzicht ontstaan. Bijvoorbeeld over de vraag wat een kind nodig heeft en hoe die ondersteuning het beste te bieden is. Geschillen kunnen ontstaan over de toelating en verwijdering, de toelaatbaarheid en de ondersteuning. In ons ondersteuningsplan staat beschreven wat de mogelijkheden zijn op het gebied van advies, bemiddeling en de mogelijke procedures. De klachtenprocedure is eveneens te vinden op onze website.

Het SWV Rijn & Gelderse Vallei is aangesloten bij:

- de Landelijke bezwaaradviescommissie toelaatbaarheidsverklaring Passend Onderwijs
- de Landelijke klachtencommissie onderwijs
- de Commissie van beroep funderend onderwijs

Deze commissies worden door de Onderwijsgeschillen in stand gehouden. Het SWV Rijn & Gelderse Vallei heeft in 2023 één klacht ontvangen (zie eerder verslag TLV-commissie)

## 6.7 Huisvesting

Het SWV Rijn & Gelderse Vallei is gevestigd op de Copernicuslaan 30 in Ede samen met de overige vier samenwerkingsverbanden in de Food Valley. De nevenlocaties voor de steunpuntteamleden zijn afgestoten, ook voor deze functionarissen zijn werkplekken op de Copernicuslaan 30 gerealiseerd.

Het kantoor is toegankelijk voor mensen met een bewegingsbeperking en voor gebruikers van een rolstoel.

## 6.8 Internationalisering

Ontwikkelingen met betrekking tot internationalisering zijn niet opgenomen omdat dit niet van toepassing is voor samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs.

## 7 Externe samenwerking/partners

Het samenwerkingsverband werkt samen met een veelheid aan partners in de Food Valley.

### 7.1 Gemeenten (LEA, OOGO)

Met de gemeentelijke overheden wordt op de volgende niveaus samengewerkt:

- In Barneveld wordt samengewerkt binnen het Bestuurlijk Platform Jeugd.
- In Scherpenzeel wordt samengewerkt binnen het LEA (Lokaal Educatieve Agenda).
- In Ede wordt samengewerkt binnen het BO3 PO/SO overleg.
- In Veenendaal wordt op afroep samengewerkt binnen het LEA.
- In Renswoude wordt samengewerkt op afroepbasis.
- In Wageningen wordt samengewerkt binnen het besturen overleg.
- In Rhenen wordt samengewerkt binnen het LOPO-overleg.

Daarnaast wordt op Food Valley niveau met de zeven gemeenten en de anders samenwerkingsverbanden samengewerkt aan een gezamenlijk opgestelde focusagenda.

In 2023 werd drie keer OOGO gevoerd met de zeven gemeenten en vijf samenwerkingsverbanden.

### 7.2 Jeugdhulp

De regionaal beleidsmedewerkers en de steunpuntcoördinatoren voeren regelmatig overleg op casusniveau met het CJG (centrum voor jeugd en gezin) in de gemeente Barneveld, Ede, Rhenen, Scherpenzeel en Veenendaal, het Dorpsteam Renswoude en Startpunt Wageningen.

### 7.3 Schoolaanwezigheid

Het voorkomen van thuiszitters, dan wel het zo snel mogelijk zorgen voor terugkeren in het onderwijs, is een verantwoordelijkheid van vier partijen: namelijk school(bestuur), ouders, leerplicht en SWV. Binnen de regio's van het SWV wordt op structurele basis overleggen gevoerd met leerplicht; dit varieert van vier keer per jaar tot eens per zes weken. Deze overleggen zijn constructief van aard, gericht op casuïstiek en goede samenwerking. Naast deze structurele overleggen vinden er geregeld overleggen plaats rondom casuïstiek. Er wordt gezamenlijk opgetrokken met een prettige samenwerking en beide partijen weten elkaar goed te vinden. Waar ruis ontstaat is dit vooral gericht op verantwoordelijkheden en financiën.

## 7.4 Voorschoolse voorzieningen

In 2023 heeft er halverwege het kalenderjaar een wisseling plaatsgevonden van de beide Contactpersonen Jonge Kind (CJK). Hierdoor hebben de ingediende aanvragen voor contact met de CJK vertraging opgelopen. Per 1 oktober 2023 zijn beide nieuwe CJK-ers samen opgetrokken om de contacten met de SBO en SO scholen te versterken en een indruk te krijgen van deze scholen. Daarnaast hebben ze ook (her)kennismemaakt met het netwerk zoals contactpersoon van Auris en de regionale vve-netwerken.

De CJK-ers hebben een eenduidige werkwijze opgebouwd en er is een format gemaakt voor het schrijven van zienswijze voor de TLV-aanvraag. Zij kunnen elkaar goed bereiken om te sparren/overleggen over lopende casussen.

Er zijn zorgen rondom de vele aanmeldingen vanuit de voorschoolse voorzieningen. Daar is grote zorg waarneembaar, zoals kinderen die laat starten (bij vve = vroegschoolse educatie), waardoor zij nog niet schoolrijp zijn als zij de overstap naar het onderwijs moeten maken. Ook de wachtlijsten voor het speciaal (basis)onderwijs vormen een zorg, in gesprekken met ouders wordt dit moeilijk ontvangen. Het blijft echter noodzakelijk om de zichtbaarheid, bekendheid en de route van CJK onder de aandacht te blijven brengen zodat CJK op tijd betrokken kan worden.

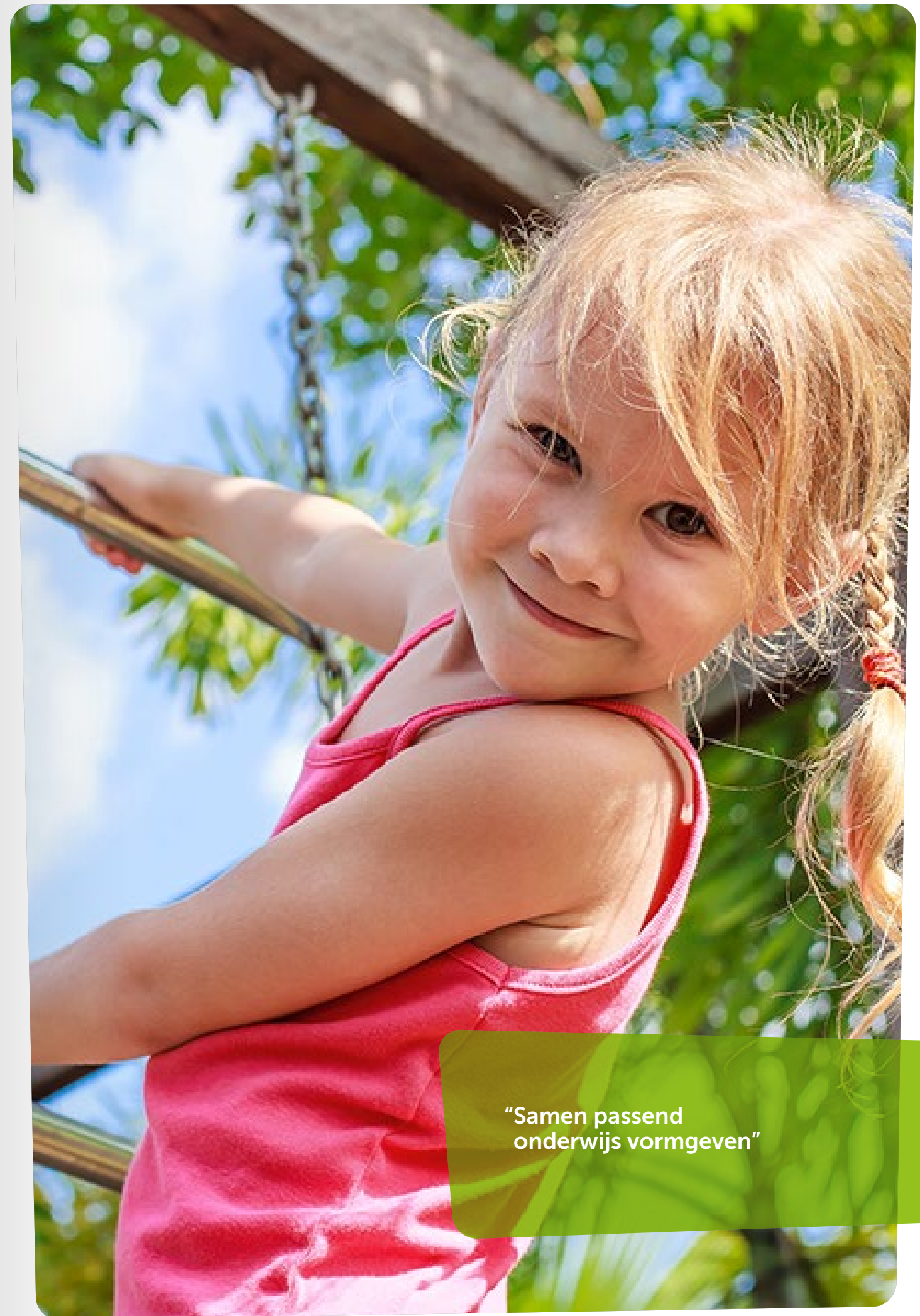
## 7.5 Voortgezet Onderwijs

Er is een werkgroep PO-VO, bestaande uit medewerkers van samenwerkingsverbanden POBV, VO Gelderse Vallei en Rijn & Gelderse Vallei. Deze werkgroep komt regelmatig bijeen om na te denken over beleidsafspraken als het gaat om een goede overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs. Het streven van de werkgroep is om twee keer per jaar een ontmoeting te organiseren (themabijeenkomst?) voor medewerkers die betrokken zijn bij de overdracht PO-VO. Op 13 november 2023 vond de themabijeenkomst "Een goede overgang van Po naar VO" plaats.

## 7.6 Cluster 2

De contacten met Auris zijn geïntensiveerd op zowel bestuurlijk niveau als op inhoudelijk samenwerkingsniveau. Er zijn diverse gesprekken gevoerd ter nadere kennismaking en met als doel elkaars werkwijzen te leren kennen. Onderling zijn, tussen steunpuntcoördinatoren van het samenwerkingsverband en ambulant ondersteuners van Auris, contactgegevens uitgewisseld om informatie bij elkaar te kunnen halen en op casusniveau de samenwerking te versterken. Men weet elkaar inmiddels beter te vinden.

Vanuit samenwerkingsverband Rijn en Gelders Vallei ontvangen, eind 2023, 39 leerlingen onderwijs op één van de scholen, Prof. Groenschool in Amersfoort (32) en Rotsoord in Utrecht (7), onderwijs. Daarnaast is er voor 115 leerlingen (peildatum november 2023) een ondersteuningsarrangement ingezet binnen de huidige school van de leerling. Vanuit het samenwerkingsverband is er niet altijd betrokkenheid bij deze casussen. Vanuit de scholen kan er rechtstreeks contact op worden genomen met Auris voor vragen t.a.v. extra ondersteuning. De samenwerking bij de terugkeer van leerlingen vanuit Auris naar het regulier onderwijs kan worden verbeterd. Hierover zijn we in gesprek met elkaar.



**"Samen passend  
onderwijs vormgeven"**

## 8 Verantwoording financiën

Dit deel van het jaarverslag bevat de financiële paragraaf en de continuïteitsparagraaf. De financiële paragraaf bevat een analyse van de relatie tussen het gevoerde beleid en de staat van baten en lasten. Daarnaast bevat het een analyse van de financiële kengetallen.

### 8.1 Externe ontwikkelingen

In 2023 waren er enkele bijzondere ontwikkelingen die van invloed waren op de bekostiging, de lasten en daarmee het financiële resultaat.

#### cao

De bekostiging van samenwerkingsverbanden heeft een relatie met het primair onderwijs. In de afgelopen periode zijn er meerdere aanpassingen doorgevoerd in de arbeidsvoorwaarden van het personeel in de sector primair onderwijs. Dit heeft geleid tot forse verhogingen in de cao. Met ingang van 1 juli is een nieuwe cao afgesloten met onder andere een algehele salarisverhoging van 10%. Daarnaast hebben alle medewerkers een eenmalige uitkering ontvangen waarvan de hoogte afhankelijk is van inschaling en werktijdfactor.

#### btw

In de begroting 2023 is rekening gehouden met btw-plicht bij detacheringen (steunpunt-teamleden). Hiervoor worden wij in de rijksbijdrage gecompenseerd. Inmiddels is duidelijk dat detacheringen die een relatie hebben met het onderwijs, toch btw-vrij mogen worden doorberekend. De btw-compensatie in de bekostiging is echter niet teruggedraaid. Hier lopen we een risico: als deze compensatie weer uit de lumpsum wordt gehaald, dalen onze baten (vanaf 2024: - € 300.000).

#### bekostiging

Met ingang van 2023 is de bekostigingssystematiek verandert voor samenwerkingsverbanden po. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Alle bekostiging gaat op kalenderjaar.
- De teldatum voor alle leerlingaantallen wordt 1 februari t-1. Dit betekent dus zowel voor het totaal aantal leerlingen in het po als voor het so en sbo.
- Het sbo is vanaf 2023 op de zelfde wijze bekostigd als het so. De 2%-regeling en de regeling grensverkeer sbo zijn komen te vervallen.
- De groeiregeling so en sbo vervalt. Wel dient het samenwerkingsverband een vangnetbepaling op te nemen in het ondersteuningsplan hoe om te gaan met bovenmatige groei voor zowel het so als het sbo. Het samenwerkingsverband po Rijn en Gelderse Vallei heeft zich hiervoor gecommitteerd aan de vangnetbepaling zoals deze is opgesteld door de PO-raad.

De betrouwbaarheid van de informatieproducten van DUO is het hele jaar discutabel geweest. Ondertussen lijken de grootste problemen te zijn opgelost.

#### bovenmatig vermogen

De vermogens van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs worden getoetst aan de signaleringswaarde. Deze is vastgesteld op 3,5% van de totale baten. Hiervoor geldt het principe: pas toe of leg uit. De samenwerkingsverbanden waren gehouden uiterlijk in 2023 het bovenmatige deel van het vermogen ingezet te hebben. Landelijk was de situatie dat de afbouw van het vermogen naar het oordeel van de minister niet hard genoeg ging. Hij had het voornemen om in het eerste kwartaal 2023 uitvoering te geven aan een motie van de Tweede Kamer waarin hij wordt opgeroepen tot het nemen van maatregelen. Dit heeft ertoe geleid dat de minister op basis van de jaarrekeningen 2022 van de samenwerkingsverbanden een generieke korting heeft toegepast op de rijksbijdrage. De toegepaste korting is € 13 per leerling en is verwerkt in de bekostiging zware ondersteuning 2023. Als gevolg van de indexatie van de tarieven in verband met de stijging van de (loon)kosten valt de uiteindelijke bekostiging toch hoger uit dan in de eerste beschikking voor 2023. Uiteindelijk betekent dit wel dat het samenwerkingsverband niet volledig wordt gecompenseerd voor alle indexaties en dit heeft gevolgen voor de route naar meer inclusief onderwijs.

Samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei heeft ervoor gekozen om zorgvuldige planvorming en continuïteit van de organisatie voor te laten gaan op snelle afbouw van het vermogen. In de eerste aankondiging van de maatregelen in 2020 gaf de minister hier ook ruimte voor: als er valide argumenten zijn om (al dan niet tijdelijk) een hoger vermogen aan te houden, was dat mogelijk. Gezamenlijk met andere samenwerkingsverbanden heeft Rijn en Gelderse Vallei bezwaar aangetekend tegen de generieke korting. De uitkomsten van dit bezwaar zullen nog langere tijd op zich laten wachten.

8.2 Realisatie 2023

De wettelijk voorgeschreven presentatie van de cijfers in de jaarrekening biedt weinig inzicht in de beleidsmatige uitwerking van het ondersteuningsplan naar de financiële consequenties. Daarom wordt voor de interne beleidscyclus gewerkt met een programmabegroting. Hiermee kan een directe relatie worden gelegd tussen beleid en financiën, zodat de meerjarenbegroting logisch voortvloeit uit het ondersteuningsplan. De vertaling van de cijfers in de jaarrekening geeft het volgende beeld:

| 2023                                              | Begroting  | Realisatie | Verschil |
|---------------------------------------------------|------------|------------|----------|
| Baten                                             |            |            |          |
| rijksbijdragen                                    | 20.461.734 | 21.185.293 | 723.559  |
| overige baten                                     | 633.231    |            | -633.231 |
| geoormerkte baten programma's                     | 6.600      | 12.719     | 6.119    |
| Totale baten                                      | 21.101.565 | 21.198.012 | 96.447   |
| Lasten                                            |            |            |          |
| Programma 1: Basisondersteuning                   | 3.399.379  | 3.419.952  | -20.573  |
| Programma 2: Extra ondersteuning                  | 3.232.110  | 2.999.193  | 232.917  |
| Programma 2a: Extra ondersteuning regionaal       | 1.250.000  | 820.961    | 429.039  |
| Programma 3: Extra ondersteuning (specialistisch) | 12.653.080 | 13.324.198 | -671.119 |
| Programma 4: Ontwikkeling en innovatie            | 993.529    | 544.289    | 449.240  |
| Programma 5: Bedrijfsvoering                      | 958.003    | 1.423.575  | -465.571 |
| Totale lasten                                     | 22.486.101 | 22.532.168 | -46.067  |
| Resultaat                                         | -1.384.536 | -1.334.156 | 50.380   |

Een korte toelichting op hoofdlijnen:

- a In de begrote rijksbijdragen is geen rekening gehouden met indexaties. In de definitieve bekostigingstarieven, die op 4 oktober 2023 zijn gepubliceerd, leiden de volgende elementen tot een stijging:
  - a Een structurele indexerings als gevolg van de loonbijstelling in 2023 (cao ingaande 1 juli 2023) van 6,3567%. Deze stijging is ook zichtbaar in de hogere bekostigingstarieven voor sbo en so (programma 3).
  - b Eenmalige generieke korting op de zware ondersteuning van € 13 per leerling als gevolg van de motie Westerveld.In totaal ontvangen we ruim € 700.000 meer van het rijk dan begroot. Daar staat tegenover dat we ruim € 480.000 meer moeten afdragen voor sbo en so.  
Per saldo resteert een extra ruimte van ca. € 220.000. Deels zien we dit terug in de hogere salarislasten, maar voor een groot deel zijn dit middelen die niet zijn benut.
- b De overige baten betroffen de facturen 'verwijzer betaalt mee'. Er was rekening gehouden met een kortingspercentage van 40%. Besloten is om het percentage over 2023 vast te stellen op 100% waardoor de overige baten op nul uitkomen.

- c Binnen Programma 2 is ruim € 230.000 niet besteed. Op onderdelen zijn er verschillen. Door de nijpende personele situatie is er meer inhuur van extern personeel dan gebruikelijk. Dit leidt tot hogere personele lasten voor de steunpuntcoördinatoren. De begrote btw voor steunpuntteamleden van € 300.000 wordt niet uitgegeven in 2023 omdat gebleken is dat er toch gebruik gemaakt kan worden van btw vrijstelling. Hoewel ook hier sprake is van extra externe inhuur is het niet gelukt de formatie volledig op peil te houden waardoor de totale kosten uiteindelijk lager uitvallen. Daarnaast wordt inzet gedeclareerd bij het vervangingsfonds. Verder is er sprake van een overschrijding op het arrangementenbudget, met name doordat in de begroting geen rekening is gehouden met hoog inclusieve arrangementen (voorkomen van overstap naar gespecialiseerd onderwijs).
- d Het budget voor de regionale beleidsplannen (programma 2a) wordt toegekend op basis van ingediende en goedgekeurde regioplannen. Voor drie van de vier regio's zijn de plannen goedgekeurd en is het aangevraagde budget voor deze plannen uitgekeerd in 2023.
- e Het aantal bijzondere arrangementen (programma 3) is toegenomen. In 2023 is € 496.000 uitgegeven, begroot was € 250.000. Deze arrangementen zijn in het leven geroepen om een dekkend netwerk te realiseren en waar nodig de uitstroom van leerlingen naar zwaardere ondersteuningsvormen te voorkomen.
- f De onder-uitputting op programma 4 is met name te wijten aan de inzet op het onderwijs aan hoogbegaafden. Hiervoor was in 2023 € 409.000 begroot. Er is slechts € 174.000 ingezet. Ook op beleidsmatige ontwikkeling en deskundigheidsbevordering is minder uitgegeven dan begroot.
- g Programma 5 vertoont een overschrijding. dit wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door kosten voor externe inhuur van medewerkers en kosten van vaststellingsovereenkomsten. Daarnaast is er nog sprake van projectkosten huisvesting. Deze lasten zouden eigenlijk ten laste van 2022 moeten komen, maar de factuur is pas in de zomer van 2023 ontvangen. Verder zijn enkele kleinere posten aangepast aan de recente contractuele ontwikkelingen (ICT, administratie, accountantskosten, etc.). Uiteraard telt bij alle personele kosten ook de verhoging van de cao mee.

Het negatieve resultaat wordt onttrokken aan het eigen vermogen. De vermogenspositie wordt toegelicht in de continuïteitsparagraaf. Aangezien er nauwelijks sprake is van investeringen zijn over de balans geen bijzonderheden te melden.

8.3 Financiële kengetallen

De financiële kengetallen worden conform de regelgeving gepresenteerd. Wat echter nog ontbreekt is een gevalideerd referentiekader voor samenwerkingsverbanden passend onderwijs. De kengetallen kunnen dus nog niet worden afgezet tegen vastgestelde normen. Het enige kengetal waar wel een landelijk vastgestelde signaleringswaarde van toepassing is, is het mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Het samenwerkingsverband stuurt niet primair op deze kengetallen, sturing vindt plaats op de resultaat- en vermogensontwikkeling (lees: continuïteit).

| Kengetallen                  | 2023  | 2022  | Berekening                                                          | Definitie                                                                                                                                        |
|------------------------------|-------|-------|---------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Rentabiliteit                | -0,06 | -0,02 | exploitatie resultaat uit gewone bedrijfsvoering / baten            | Zicht op het rendement. Geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat.                                           |
| Mogelijk bovenmatig vermogen | 2,6   | 5,2   | eigen vermogen / signaleringswaarde                                 | Mate waarin er mogelijk sprake is van bovenmatig eigen vermogen, t.o.v signaleringswaarde (3,5% baten, norm = 1).                                |
| Weerstandsvermogen           | 0,09  | 0,18  | (eigen vermogen -/- vaste activa) / rijksbijdrage                   | Graadmeter voor de mate waarin een bestuur zich een tekort in de exploitatie kan permitteren in relatie tot de opgebouwde reserves.              |
| Liquiditeit                  | 2,80  | 4,89  | (kortlopende vorderingen + liquide middelen) / kortlopende schulden | De "current ratio" illustreert het vermogen van een organisatie om crediteuren tijdig (op korte termijn) te kunnen betalen.                      |
| Solvabiliteit                | 0,64  | 0,78  | eigen vermogen / totaal vermogen                                    | Graadmeter voor de financiële onafhankelijkheid van een organisatie. Geeft aan of de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. |

Het samenwerkingsverband is in staat om zowel lopende verplichtingen als mogelijke tegenvallers op te vangen. Er is op dit moment sprake van (afnemend) bovenmatig eigen vermogen.

9 Toekomst en continuïteit

De continuïteitsparagraaf bevat het meerjarenperspectief, risicomanagement en treasury-verslag.

9.1 Meerjarenperspectief

Elk schooljaar wordt op basis van het ondersteuningsplan een jaarplan gemaakt. Hierin staan concrete doelstellingen om onderwijsondersteuning goed en efficiënt te ontwikkelen en te organiseren. Het ondersteuningsplan en het jaarplan vormen het vertrekpunt voor de meerjarenbegroting.

Vanuit de missie en de daaruit afgeleide leidende principes vindt op dit moment een doorontwikkeling plaats waarbij de ondersteuning dichterbij de uitvoering gaat worden belegd. In 2023 is onderzoek gedaan naar de meest passende vorm van samenwerken en daarmee de meest passende vorm van inzet van onze middelen. Van daaruit werken we toe naar een meer decentrale uitvoering van onze doelen. Dit heeft consequenties voor de manier waarop we samenwerken. Verantwoordelijkheden die nu nog bij de ondersteunende werkorganisatie van het samenwerkingsverband liggen, zullen de komende jaren verschuiven naar de schoolbesturen, samenwerkend in regionale netwerken. Deze samenwerking wordt in het komende jaar verder uitgewerkt en gaat gevolgen hebben voor de medewerkers van RGV.

Tegelijkertijd ligt er, in het verlengde van de missie en de leidende principes, een grote financiële uitdaging. Sinds eind 2018 heeft de investering in de basisondersteuning niet geleid tot een stabiel (of stijgend) deelnamepercentage in het reguliere basisonderwijs. We zien daarentegen stijgende deelnamecijfers in het sbo en het so. Dit legt een grote druk op de financiële positie van het samenwerkingsverband. In deze meerjarenbegroting is gezocht naar een goed evenwicht tussen de doorontwikkeling van de gezamenlijke ambitie en financiële haalbaarheid.

Het samenwerkingsverband staat aan de start van de transitie. Over de richting van de transitie van het samenwerkingsverband is in de ALV van juni 2023 een besluit genomen. Hoe dit precies zal gaan uitwerken is nog niet bekend. Om die reden is hier in deze meerjarenbegroting nog geen rekening mee gehouden. Zodra er concrete ontwikkelingen zijn, zullen die ook financieel vertaald worden. Waar nodig zal dit kunnen leiden tot een aangepaste prognose. In de meerjarenbegroting 2025-2028 zal naar verwachting het effect van de transitie wel zichtbaar worden.

Samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei PO wil alle beschikbare middelen inzetten om de doelen te bereiken. Daarbij willen we wel voldoen aan het vereiste van doelmatigheid. Alleen dan kunnen we met de schaarse middelen maximaal effect voor onze kinderen sorteren. Daarom willen we verdergaan op de ingeslagen weg naar meer transparantie (vooraf, tijdens en achteraf) bij het inzetten van middelen. Activiteiten worden gekoppeld aan vooraf gestelde doelen, waarbij die activiteiten worden gekozen waarvan we van te voren de te verwachten effecten kunnen bepalen. Op die manier kan achteraf eenvoudig worden bepaald of we tevreden zijn met het behaalde resultaat, kunnen we het gesprek hierover voeren en wordt het lerend vermogen van ons netwerk groter.

We willen in de begroting 2024 en de jaren erna leren van onze ervaringen in de afgelopen jaren. Daarom hebben we aandacht besteed aan de volgende zaken:

- De afgelopen jaren is gebleken dat het verhogen van het deelnamepercentage bao een ingewikkelde kwestie is. Sterker: ondanks alle goede intenties is het aantal leerlingen in het so het afgelopen jaar gestegen met twintig. Daartegenover staat een daling van tien leerlingen in het sbo. Per saldo is er dus sprake van een lichte stijging. Op basis van de recente instroomcijfers gaan we ervan uit dat het aantal so-leerlingen op 1 februari 2024 stijgt met 35 ten opzichte van 2023. In de meerjarenbegroting gaan we voor de jaren daarna uit van gelijkblijvende deelnamepercentages.
- Na de slag die we vorig jaar hebben gemaakt, hebben we ook dit jaar alle begrotingsposten kritisch bekeken op hun omvang. De budgetten liggen nu allen in lijn met de realiteit.
- Jaarlijks blijkt dat het resultaat gunstiger is dan begroot. In eerste instantie kwam dit door voorzichtig begroten. De laatste jaren zien we steeds meer dat de ambitie die in de begroting wordt neergelegd, niet wordt gerealiseerd. Dit geldt niet alleen voor de centrale budgetten, maar nu ook voor de budgetten voor de steunpuntplannen. We zijn met elkaar verantwoordelijk voor een sluitende meerjarenbegroting. Tot en met 2023 werd dit gerealiseerd door toepassing van het principe 'de verwijzer betaalt mee'. In de ALV is besloten deze maatregel met ingang van 2024 af te schaffen. In de plaats hiervan nemen we de volgende twee maatregelen:
  - Scholen leggen zelf het accent op versterking van de basisondersteuning. Vanuit het samenwerkingsverband ontvangen de scholen jaarlijks het gegarandeerde bedrag van € 80 per leerling als (extra) bijdrage om de basisondersteuning te versterken.
  - We introduceren het principe van communicerende vaten. Hiermee komen de middelen van het samenwerkingsverband terecht op de plek waar de grootste ondersteuningsvraag is. Dit betekent dat, wanneer de deelname in het reguliere bao stijgt, ook de budgetten zullen stijgen. Alle middelen die niet worden besteed aan toelaatbaarheidsverklaringen, de wettelijke taak van het samenwerkingsverband en de andere taken van de werkorganisatie (resultaat van de transitie) worden uitgekeerd aan de scholen/schoolbesturen en/of de regionale netwerken.
- In de loop van 2023 zijn de regionale BORS-plannen goedgekeurd. Het bleek niet eenvoudig om tot gezamenlijk gedragen plannen te komen. De activiteiten zullen in 2024 doorlopen. We gaan ervan uit dat het niet haalbaar is om het volledige jaarbudget van € 1 miljoen in 2024 doelmatig te besteden. Idealiter zouden daar nu de plannen gereed voor moeten zijn. Om die reden wordt dit budget eenmalig vastgesteld op € 500.000, ervan uitgaande dat plannen in de eerste helft van 2024 ontwikkeld kunnen worden en dat dit tot besteding kan leiden in de tweede helft van het jaar.

Aanvullend zijn de volgende kwantitatieve uitgangspunten toegepast:

- Een groei van het aantal leerlingen ten opzichte van 1 februari 2023 met gemiddeld 1,25%, conform de prognoses van DUO<sup>3</sup>.
- Ondanks alle investeringen die op de scholen zijn gedaan, is het deelnamepercentage aan het reguliere bao de afgelopen jaren sterk gedaald, van 96,36% in 2017 naar 95,55% op 1 februari 2023. Anders geformuleerd zijn dus de deelnamepercentages sbo en so in die periode gestegen. Het afgelopen jaar is een forse inspanning geleverd, met als resultaat dat de daling van de deelname aan het reguliere bao gestopt is. In de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van een lichte daling van het deelnamepercentage bao op 1 februari 2024 als gevolg van de groei binnen het so, wat zich vertaalt in:
  - Gelijkblijvend deelnamepercentage sbo ten opzichte van 1 februari 2023;
  - Een stijging van het deelnamepercentage so per 1 februari 2024 waarna het percentage stabiliseert.

De ambitie in het kader van meer inclusief onderwijs is een deelnamepercentage regulier van 96%.

De uitgangspunten leiden tot de volgende effecten op leerlingaantallen en deelnamepercentages:

| Leerlingen en deelnamepercentages op teldatum |            |            |            |            |            |            |
|-----------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| Schoolgaand in swv                            | 01-02-2022 | 01-02-2023 | 01-02-2024 | 01-02-2025 | 01-02-2026 | 01-02-2027 |
| Leerlingen bao                                | 24.931     | 25.252     | 25.631     | 26.080     | 26.341     | 26.473     |
| leerlingen sbo                                | 571        | 571        | 580        | 590        | 596        | 599        |
| Totaal bao en sbo                             | 25.502     | 25.823     | 26.211     | 26.670     | 26.937     | 27.072     |
| Leerlingen met tlv van swv                    |            |            |            |            |            |            |
| Tlv sbo                                       | 553        | 543        | 551        | 561        | 567        | 570        |
| Tlv so                                        |            |            |            |            |            |            |
| categorie 1 (laag)                            | 490        | 506        | 539        | 548        | 553        | 556        |
| categorie 2 (midden)                          | 50         | 55         | 56         | 57         | 58         | 58         |
| categorie 3 (hoog)                            | 43         | 42         | 43         | 44         | 44         | 44         |
| Totaal so                                     | 583        | 603        | 638        | 649        | 655        | 658        |
| Deelnamepercentages                           |            |            |            |            |            |            |
| bao                                           | 95,55%     | 95,56%     | 95,46      | 95,46%     | 95,46%     | 95,46%     |
| sbo                                           | 2,17%      | 2,10%      | 2,10%      | 2,10%      | 2,10%      | 2,11%      |
| so                                            | 2,29%      | 2,34%      | 2,43%      | 2,43%      | 2,43%      | 2,43%      |

De berekening van de deelnamepercentages is conform de berekeningssystematiek die het ministerie van OCW hanteert in het dashboard passend onderwijs. Hierbij worden zowel voor het sbo als het so het aantal leerlingen gedeeld door het totaal aantal leerling dat onderwijs volgt op bao- en sbo-scholen in onze regio.

<sup>3</sup> [https://duo.nl/open\\_onderwijsdata/primair-onderwijs/aantal-leerlingen/prognose-leerlingen.jsp](https://duo.nl/open_onderwijsdata/primair-onderwijs/aantal-leerlingen/prognose-leerlingen.jsp)

Vanaf 1 februari 2022 zien we het effect van de veranderde bekostigingssystematiek:

- De deelnamepercentages zijn iets veranderd ten opzichte van 1 oktober 2021.
- In de opstelling zien we nu twee aantallen sbo: in het blok “schoolgaand in swv” staan de sbo-leerlingen die schoolgaan op een sbo-school in onze regio. Dit zijn dus niet alleen leerlingen met een tlv van ons samenwerkingsverband. In het tweede blok staan de leerlingen die met een tlv van ons samenwerkingsverband onderwijs volgen op een sbo-school. Dit kan dus ook een sbo-school buiten onze regio zijn.

In de jaren 2016 en 2017 was het deelnamepercentage aan het reguliere bao 96,4%. Sindsdien is dit percentage gedaald naar 95,55% op 1 februari 2022. Het deelnamepercentage is het afgelopen jaar gestabiliseerd en is op 1 februari 2023 95,56%. In de (voorzichtige) meerjarenbegroting gaan we uit van een licht dalend deelnamepercentage de komende jaren. Naar mate we er beter in slagen meer inclusief onderwijs te realiseren (doelstelling deelnamepercentage bao = 96%) , zal de bedrijfsvoering van het samenwerkingsverband steeds gezonder worden. Dit komt ten gunste van de bedragen die de scholen kunnen ontvangen.

In de jaren voor 2018 is het deelnamepercentage sbo fors gedaald, tot onder de 2% op teldatum 1 oktober 2017. Sinds 2018 is het deelnamepercentage sbo tussen de 2,2 en 2,3%. Op 1 februari 2023 is het deelnamepercentage gedaald naar 2,1%. In de prognose is er van uitgegaan dat het deelnamepercentage gelijk blijft rond de 2,1%. Uiteindelijk willen we toe naar een niveau van maximaal 2%.

Het deelnamepercentage so is sinds het laagste punt (1,54% op 1 oktober 2016) de afgelopen jaren sterk toegenomen. Het laatste jaar is de stijging beperkt gebleven, het percentage is nu 2,34%. Op basis van de recente instroomcijfers gaan we ervan uit dat het aantal so-leerlingen op 1 februari 2024 stijgt met 35 ten opzichte van 2023. In de meerjarenbegroting gaan we voor de jaren daarna uit van gelijkblijvende deelnamepercentages. Dat is al een uitdaging op zich. Uiteraard geldt nog steeds dat we streven naar meer inclusief onderwijs. In de fase waarin RGV zich nu bevindt, is het realistischer om te zoeken naar financiële oplossingen voor de kortere termijn. Wanneer de deelname aan het bao de komende jaren wel gaat stijgen, kunnen andere beslissingen worden genomen. Uiteindelijk willen we voor het so ook toe naar een deelnamepercentage van maximaal 2%.

Bij de ontwikkelingen van de deelnamepercentages per teldatum zijn, zowel voor sbo als voor so, twee kanttekeningen te maken:

- Vanaf 2023 is de groeiregeling voor sbo en so vervallen. Het samenwerkingsverband heeft in het ondersteuningsplan een vangnetbepaling opgenomen over hoe te handelen bij bovenmatige groei in de periode 1 februari tot 1 juni. Er is sprake van bovenmatige groei als de groei tussen 1 februari en 1 juni groter is dan de groei tussen 1 september en 1 februari daaraan voorafgaand. Naar verwachting zal dit niet om grote aantallen gaan. Zowel voor sbo als voor so gaan we uit van 5 leerlingen. Voor de leerlingen die onder deze regeling vallen, draagt het samenwerkingsverband naast de ondersteuningsbekostiging ook de basisbekostiging af.
- Het samenwerkingsverband investeert in het ondersteunen van de scholen/ schoolbesturen om de basisondersteuning te borgen met diverse maatregelen. De belangrijkste maatregelen zijn de ondersteuningsbekostiging, het aanbod deskundigheidsbevordering en de projecten voor specifieke doelgroepen met als doel het handelingsrepertoire in het reguliere onderwijs te vergroten. Daarnaast worden middelen ingezet per BORS op basis van de steunpuntplannen. Dit pakket moet ertoe leiden dat meer leerlingen in het reguliere basisonderwijs hun plek kunnen vinden en houden. Wanneer dit tot resultaat leidt, zal het verschil tussen het werkelijke scenario en het streefscenario steeds kleiner worden en groeit het samenwerkingsverband steeds meer toe naar een gezonde situatie.

De beoogde ontwikkeling van deelnamepercentages is nooit 100% hard te maken. Door diverse omstandigheden kunnen effecten vertraagd optreden of zelfs geheel of gedeeltelijk uitblijven. Om die reden worden de ontwikkelingen continu gemonitord. Wanneer meer bekend over de effecten van nieuw beleid, worden alternatieve scenario's doorgerekend.

Het samenwerkingsverband had in 2023 gemiddeld 11,7 fte eigen personeel in dienst. Daarnaast werden gemiddeld 9,5 fte steunpuntteamleden gedetacheerd vanuit de deelnemende schoolbesturen. In onderstaande tabel is de inzet ultimo 2023 weergegeven.

| Personeel                         | 2023 (R) | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
|-----------------------------------|----------|------|------|------|------|
| Eigen personeel                   |          |      |      |      |      |
| Bestuur                           | 0,0      | 1,0  | 1,0  | 1,0  | 1,0  |
| Steunpunt Coördinatoren           | 3,2      | 2,8  | 2,8  | 2,8  | 2,8  |
| Ondersteunend personeel           | 6,8      | 7,2  | 7,2  | 7,2  | 7,2  |
| Totaal eigen personeel            | 10,0     | 11,0 | 11,0 | 11,0 | 11,0 |
| Extern personeel                  |          |      |      |      |      |
| Bestuur                           | 1,0      |      |      |      |      |
| Steunpuntteamleden (gedetacheerd) | 9,5      | 11,7 | 11,7 | 11,7 | 11,7 |
| Ondersteunend personeel           | 3,1      | 3,1  | 3,1  | 3,1  | 3,1  |
| Totaal extern personeel           | 13,6     | 14,8 | 14,8 | 14,8 | 14,8 |
| Totaal personeel                  | 23,6     | 25,8 | 25,8 | 25,8 | 25,8 |

Binnen de werkorganisatie van het samenwerkingsverband is sprake van een groeiend aantal vacatures. Doordat we nu in de fase van transitie zitten, is het in veel gevallen niet mogelijk om vacatures met medewerkers in eigen dienst in te vullen. Ook vacatures die ontstaan bij de steunpuntteamleden zijn vaak niet meer in te vullen door vervangende medewerkers. Dat betekent dat de loonkosten en de kosten voor detacheringen lager zijn dan normaal, maar dat daarvoor in de plaats externe inhuur moet plaatsvinden. Deze inhuur is duurder dan eigen personeel. Daarom worden we in 2024 met beduidend hogere lasten geconfronteerd. Immers: zolang de organisatie nog niet is gewijzigd, willen we het huidige ondersteuningsniveau richting de scholen zoveel mogelijk op peil houden.

De goedgekeurde meerjarenbegroting geeft het volgende beeld:

| Meerjarenbegroting                           |            |            |            |            |            |
|----------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|------------|
|                                              | 2023 (R)   | 2024       | 2025       | 2026       | 2027       |
| Baten                                        |            |            |            |            |            |
| rijksbijdragen                               | 21.185.293 | 22.507.517 | 22.844.002 | 23.242.298 | 23.473.920 |
| overige baten                                | 0          | 0          | 0          | 0          | 0          |
| geoordeelde baten programma's                | 12.719     | 0          | 0          | 0          | 0          |
| Totale baten                                 | 21.198.012 | 22.507.517 | 22.844.002 | 23.242.298 | 23.473.920 |
| Lasten                                       |            |            |            |            |            |
| Programma 1: Basisondersteuning              | 3.419.952  | 2.782.407  | 2.589.654  | 2.770.398  | 2.878.046  |
| Programma 2: Extra ondersteuning             | 2.999.193  | 3.267.820  | 2.782.820  | 2.782.820  | 2.782.820  |
| Programma 2a: Extra onderst. regionaal       | 820.961    | 500.000    | 1.000.000  | 1.000.000  | 1.000.000  |
| Programma 3: Extra onderst. (specialistisch) | 13.324.198 | 14.185.017 | 4.585.583  | 14.800.971 | 14.930.780 |
| Programma 4: Ontwikkeling en innovatie       | 544.289    | 864.640    | 864.640    | 864.640    | 864.640    |
| Programma 5: Bedrijfsvoering                 | 1.423.575  | 1.074.444  | 1.009.528  | 1.009.528  | 1.009.528  |
| Totale lasten                                | 22.532.168 | 22.674.328 | 22.832.225 | 23.228.357 | 23.465.813 |
| Resultaat                                    | -1.334.156 | -166.811   | 11.777     | 13.941     | 8.107      |

De ambitie om te komen tot een deelnamepercentage bao van 96% is niet gehaald. Er leek een afvlakking van de daling gerealiseerd te zijn, op een niveau van rond 95,5% in het regulier onderwijs, maar de aantallen tlv aanvragen lijken te wijzen op ongewenste daling. In de begroting gaan we uit van gelijkblijvende deelnamepercentages.

Het principe van de communicerende vaten gaat de komende jaren ondersteunen bij de allocatie van de middelen waarbij het uitgangspunt is dat het vermogen uitkomt op de signaleringwaarde. Bij het opstellen van de begroting voor 2024 is ervan uitgegaan dat het resultaat over 2023 zou uitkomen op € 2,3 mil. negatief. Uiteindelijk is het resultaat over 2023 € 1 mil. gunstiger, als gevolg van minder uitgaven op de regionale budgetten, lagere kosten voor inhuur op de steunpunten en het niet inzetten van budgetten voor innovatie. Als gevolg hiervan heeft het samenwerkingsverband een hoger vermogen ultimo 2023 dan verwacht en daarmee ook een hoger bovenmatig vermogen (zie paragraaf 9.2). Hierdoor ontstaat extra ruimte om in te zetten in de komende jaren. Hiervoor is passend beleid in ontwikkeling.

In vergelijking met 2023 zien we een paar belangrijke veranderingen:

- De rijksbijdragen zijn wederom fors gestegen als gevolg van de nieuwe cao. Dit leidt tevens tot een verhoging van de verplichte afdrachten voor so en sbo;
- Het principe van 'de verwijzer betaalt mee' is komen te vervallen en is vervangen door het principe van de communicerende vaten. Wanneer de resultaten in de komende jaren het toelaten, leidt het principe van de communicerende vaten tot een hogere bijdrage aan de scholen. De uitwerking hiervan vindt plaats in programma 1.
- In programma 1 is vanaf 2024 de jaarlijkse bijdrage aan de scholen teruggebracht naar de (gegarandeerde) € 80 per leerling. Dit wordt aangevuld met de ruimte die er jaarlijks is. Voor 2024 betekent dit een eerste verhoging naar € 110,19 per leerling. Mocht de deelname aan het gespecialiseerd onderwijs niet verder stijgen, dan kunnen deze extra middelen gehandhaafd blijven. Wanneer er sprake is van een daling van de deelname aan het gespecialiseerd onderwijs, zal de bijdrage hoger uitvallen. Dit is het principe van communicerende vaten: de financiële middelen volgen de leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.
- De lasten van programma 2 zijn in 2024 min of meer gelijk gebleven. De stijging van de loonkosten van het eigen personeel en de extra kosten van inhuur als gevolg van vacatures en ziekte worden merendeels gecompenseerd doordat we geen rekening meer hoeven te houden met btw op de detacheringen. Vanaf 2025 wordt geen rekening meer gehouden met externe inhuur. Eventueel noodzakelijke externe inhuur wordt gerealiseerd binnen de voor 2025 begrote personele lasten.
- Het jaarbudget van programma 2a (extra ondersteuning regionaal) is eerder vastgesteld op € 1 miljoen. In 2024 ligt het niet voor de hand dat het volledige bedrag daadwerkelijk besteed kan gaan worden. De plannen voor 2022/2023 komen nu tot uitvoering en kennen in een aantal gevallen een doorloop naar 2024. Idealiter zouden nu de plannen voor de besteding 2024 gereed moeten zijn. Dat is niet het geval. Daarom wordt ervoor gekozen om een evenredig deel van het budget beschikbaar te stellen voor de tweede helft van het jaar, zodat in de eerste helft van het jaar de plannen gemaakt en goedgekeurd kunnen worden. De andere helft van het bedrag is toegevoegd aan programma 1.
- De lasten van programma 4 zijn lager als gevolg van de tweede stap in de daling van het budget beleidsmatige arrangementen. De budgetten voor deskundigheidsbevordering, beleid onderwijs aan hoogbejaafden en beleid nieuwkomers blijven gelijk.
- De lasten van programma 5 zijn voor 2024 hoger begroot dan voorheen als gevolg van verwachte extra kosten in verband met de inhuur van externe medewerkers en een aantal extra personele kosten. Vanaf 2025 zijn de kosten voor programma 5 weer op een lager niveau meegenomen.

Tot voor kort vertoonde de meerjarenbegroting structurele overschotten. Sinds 2019 is dit anders. Wel is het nog steeds zo dat we in de realisatie in de regel positievere resultaten zien dan begroot. Inmiddels zijn maatregelen genomen om dit effect te beperken. In 2023 is het resultaat € 50.000 hoger dan begroot, echter in de prognoses werd uitgegaan van een fors negatiever resultaat. Uiteindelijk zien we ook dit jaar een forse stijging van de rijksbijdragen en minder uitgaven op ontwikkeling en innovatie dan begroot ondanks dat nu kritischer gekeken wordt naar hoe groot de kans is dat projecten daadwerkelijk kunnen worden uitgevoerd.

Bovenstaand overzicht is opgesteld volgens de interne begrotingssystematiek, omdat op deze manier de relatie tussen beleid en financiën inzichtelijk wordt gemaakt. Vertaald naar de indeling conform de Regeling Jaarverslaggeving ontstaat het volgende beeld:

| Meerjarenbegroting RJO                  |            |            |            |            |            |
|-----------------------------------------|------------|------------|------------|------------|------------|
|                                         | 2023 (R)   | 2024       | 2025       | 2026       | 2027       |
| Baten                                   |            |            |            |            |            |
| Rijksbaten                              | 21.185.293 | 22.507.517 | 22.844.002 | 23.242.298 | 23.473.920 |
| Overige overheidsbijdragen en subsidies |            | 0          | 0          | 0          | 0          |
| Overige baten                           | 12.719     | 0          | 0          | 0          | 0          |
| Totale baten                            | 21.198.012 | 22.507.517 | 22.844.002 | 23.242.298 | 23.473.920 |
| Lasten                                  |            |            |            |            |            |
| Personeelslasten                        | 2.660.883  | 3.259.667  | 2.709.750  | 2.709.750  | 2.709.750  |
| Afschrijvingen                          | 4.349      | 6.500      | 6.500      | 6.500      | 6.500      |
| Huisvestingslasten                      | 126.757    | 56.000     | 56.000     | 56.000     | 56.000     |
| Overige lasten                          | 1.059.779  | 713.320    | 713.320    | 713.320    | 713.320    |
| Doorbetalingen aan schoolbesturen       | 18.687.647 | 18.638.841 | 19.346.655 | 19.742.787 | 19.980.243 |
| Totale lasten                           | 22.549.415 | 22.674.328 | 22.832.225 | 23.228.357 | 23.465.813 |
| Financiële baten en lasten              | 17.247     |            |            |            |            |
| Resultaat                               | -1.334.156 | -166.811   | 11.777     | 13.941     | 8.107      |

Dit leidt tot de volgende meerjarenbalans:

| Meerjarenbalans        |           |           |           |           |           |
|------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|                        | 2023 (R)  | 2024      | 2025      | 2026      | 2027      |
| Activa                 |           |           |           |           |           |
| Materiële vaste activa | 34.685    | 34.685    | 34.685    | 34.685    | 34.685    |
| Vorderingen            | 34.501    | 34.501    | 34.501    | 34.501    | 34.501    |
| Liquide middelen       | 2.931.950 | 2.765.139 | 2.776.916 | 2.790.858 | 2.798.964 |
| Totaal activa          | 3.001.136 | 2.834.325 | 2.846.102 | 2.860.044 | 2.868.150 |
| Passiva                |           |           |           |           |           |
| Eigen vermogen         | 1.918.753 | 1.751.942 | 1.763.719 | 1.777.661 | 1.785.767 |
| Voorzieningen          | 23.717    | 23.717    | 23.717    | 23.717    | 23.717    |
| Kortlopende schulden   | 1.058.666 | 1.058.666 | 1.058.666 | 1.058.666 | 1.058.666 |
| Totaal passiva         | 3.001.136 | 2.834.325 | 2.846.102 | 2.860.044 | 2.868.150 |

Het eigen vermogen wordt geheel gevormd door de algemene reserve. Het eigen vermogen van het samenwerkingsverband ligt momenteel hoger dan de € 740.000 die op grond van de risicoanalyse als weerstandsbuffer nodig is. In de risicoparaagraaf wordt de onderbouwing hiervan gegeven. Aangezien het samenwerkingsverband nauwelijks vaste activa kent, is geen investeringsbeleid opgesteld. De komende jaren worden geen investeringen verwacht. Gezien de geringe omvang van de activa is in meerjarenperspectief de waarde constant gehouden. In de praktijk blijkt dat het resultaat zich nagenoeg geheel vertaalt in de positie liquide middelen.

## 9.2 Risicomanagement

Vertrekpunt voor het risicomanagement is de risicoanalyse van 2020. Om het zicht op de risico's te actualiseren zijn in 2022 gesprekken gevoerd met twee schoolbestuurders. Het beeld dat hieruit is ontstaan is aangevuld met de ontwikkelingen in 2023.

De belangrijkste risico's die het samenwerkingsverband loopt liggen op het vlak van leerlingstromen. Het gestegen aantal toelaatbaarheidsverklaringen sbo en so legt een grote druk op het totale budget. Het financiële risico hiervan was tot en met 2023 afgedekt door de invoering van de maatregel 'de verwijzer betaalt mee'. Vanaf 2024 is deze maatregel komen te vervallen en is besloten om te gaan werken met het begrip 'communicerende vaten'. Het financiële risico is nu afgedekt doordat in principe voor de basisondersteuning het gegarandeerde bedrag van € 80 per leerling wordt uitgekeerd, aangevuld met de beschikbare ruimte die het principe van communicerende vaten biedt. Hiermee ligt het risico op de plek waar de invloed op de leerlingstromen het grootst is. Het inhoudelijke risico is hiermee nog niet verholpen: een hoge deelname sbo en so betekent dat de weg naar meer inclusief onderwijs langer is. De realisatie van de doelstellingen wordt ook bemoeilijkt door de tekorten op de arbeidsmarkt. Daarnaast hebben de scholen ook een extra opdracht vanuit het NPO en andere incidentele opdrachten.

Zoals vermeld in de paragraaf externe ontwikkelingen was er met ingang van 2022 sprake van btw-plicht bij detacheringen van medewerkers en andere dienstverlening tussen schoolbesturen en het samenwerkingsverband. Inmiddels is duidelijk dat detacheringen, die een relatie hebben met het onderwijs, toch btw-vrij mogen worden doorberekend. De btw-compensatie in de bekostiging is echter niet teruggedraaid. Hier lopen we een risico: als deze compensatie weer uit de lumpsum wordt gehaald, dalen onze baten (vanaf 2024: - € 300.000).

In dezelfde paragraaf externe ontwikkelingen wordt gesproken over de generieke korting op de rijksbijdrage die door de Minister is aangekondigd. Ondertussen is dit risico komen te vervallen omdat de minister ervoor heeft gekozen in 2023 eenmalig een generieke korting toe te passen op de bekostiging voor de samenwerkingsverbanden. Wel blijft het zaak te sturen op het voorkomen van bovenmatig vermogen en daarmee te voorkomen dat eventuele vervolgstappen van de minister invloed hebben op de financiële situatie van het Samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei PO.

Het arrangementenbudget kende tot op zekere hoogte een open einde regeling. Wanneer leerlingen dit nodig hadden, werd een arrangement verstrekt. Hierdoor is de afgelopen jaren het budget fors gegroeid, met desondanks nog steeds de kans op overschrijding. Tot en met het schooljaar 2023/2024 wordt het budget op basis van verbruik verdeeld over de schoolbesturen. Die kunnen daarmee hun extra ondersteuning bieden, zonder dat ze vooraf een aanvraagprocedure moeten doorlopen en zonder dat het samenwerkingsverband risico op budgetoverschrijding loopt. Wel moet achteraf verantwoord worden.

In tegenstelling tot voorgaande jaren wordt de uitputting van de BORS-budgetten gegarandeerd. Op basis van de BORS-plannen wordt vooraf het budget uitgekeerd aan degenen die de activiteiten uitvoeren. Verantwoording vindt achteraf plaats. Met deze maatregel behoort de structurele onder-uitputting van deze begrotingspost tot het verleden. Wanneer echter achteraf blijkt dat de middelen niet zijn ingezet, is er alsnog een risico dat we geld over houden.

Ziekte en vertrek van medewerkers zijn niet altijd te voorkomen. Momenteel zijn er vacatures bij steunpunt-coördinatoren, beleidsmedewerkers en steunpuntteamleden. Dit is opgevangen door externe inhuur. Om de rest van dit jaar stabiliteit en rust te creëren is besloten de inhuur voort te zetten, met dezelfde medewerkers. Het risico van ziekte is afgedekt door onze verzuimverzekering. Het samenwerkingsverband is in transitie. Zolang nog niet vaststaat hoe de nieuwe organisatie eruit komt te zien, wordt gewerkt volgens het huidige model. De genoemde vacatures zullen door de onzekerheid lastig te vervullen zijn. Dit betekent dat, om de dienstverlening op het gewenste peil te houden, bovengemiddeld meer een beroep zal moeten worden gedaan op externe inhuur. Hierdoor worden we het komende jaar onvermijdelijk met hogere kosten geconfronteerd.

Een ander actueel risico is het risico op prijsstijgingen die groter zijn dan verwacht. Voor het samenwerkingsverband is dit risico overzichtelijk, omdat het betrekking heeft op 4-5% van de begroting. Met name afdrachten en personeelslasten worden in de regel gecompenseerd door een hogere bekostiging.

De inrichting van Perspectief op School wordt in 2024 afgerond. Dit instrument gaat helpen bij het voeren van gesprekken op basis van betrouwbare informatie. Ook helpt het bij de analyse van leerlingenstromen, wat weer van belang is voor het bepalen van de maatregelen om de leerlingenstromen te beïnvloeden.

Ten slotte is er nog een risico in de samenwerking in het netwerk dat het samenwerkingsverband is. In de risicoanalyse werd al geconstateerd dat het samenwerkingsverband neigt naar een ambtelijke werkwijze en dat (hierdoor) focus kan ontbreken. Hier wordt een wisselwerking gezien. De laatste jaren worden duidelijk stappen gezet in het verminderen van de hoeveelheid documenten waarover besluiten moeten worden genomen.

Solidariteit is essentieel in het functioneren van het netwerk. Als die er niet is, verwordt het samenwerkingsverband tot een verdeelstation van middelen. Risico's die betrekking hebben op de transitie van het samenwerkingsverband (behoudens de reeds genoemde personele risico's) worden hierin meegenomen. Op dit moment zijn die nog niet te concretiseren.

De beheersing van de risico's is integraal onderdeel van de planning- en control cyclus. Minimaal bij het opstellen van de meerjarenbegroting en het jaarverslag komen de risico's specifiek aan de orde. Als er aanleiding toe is wordt ook in de tussentijdse managementrapportages hierover gerapporteerd. Periodiek wordt bij stakeholders uitvraag gedaan naar hun visie op de ontwikkeling van de risico's.

#### **Inrichting en werking van het risicobeheersingssysteem**

In het voorgaande is een toelichting gegeven op de risico's en de beheersmaatregelen. Deze beheersmaatregelen zijn onderdeel van het risicobeheersingssysteem. De basis hiervan is de planning en control cyclus. Hiermee krijgt risicobeheersing structurele borging.

Een aantal actiepunten is inmiddels opgepakt. Het belangrijkste actiepunt betreft de meer regionale aanpak waarvoor is gekozen. Hiermee wordt de betrokkenheid van de schoolbesturen en de scholen in het beleid van het samenwerkingsverband vergroot. Bijkomend effect is dat het gezamenlijk belang meer voorop komt te staan en de tevredenheid over het gezamenlijke beleid groeit.

De twee belangrijkste risico's zijn inhoudelijk niet op korte termijn op te lossen. Wel is het financiële risico ingeperkt door de invoering van de systematiek van de communicerende vaten en het maximeren van het budget voor hgo-arrangementen.

De invulling van de beheersmaatregelen krijgt verder vorm door de intensivering van de samenwerking met de partners binnen de FoodValley. Ook wordt het werken met data verder ingevuld door de implementatie van Perspectief op School, een tool die diverse databronnen aan elkaar kan koppelen en zo kan helpen nuttige informatie, ken- en stuurgetallen te genereren, op een consistente manier. In de tussentijdse rapportages is vanaf 2022 consequent aandacht besteed aan de ontwikkelingen van risico's en de beheersing daarvan.

#### **Vermogenspositie**

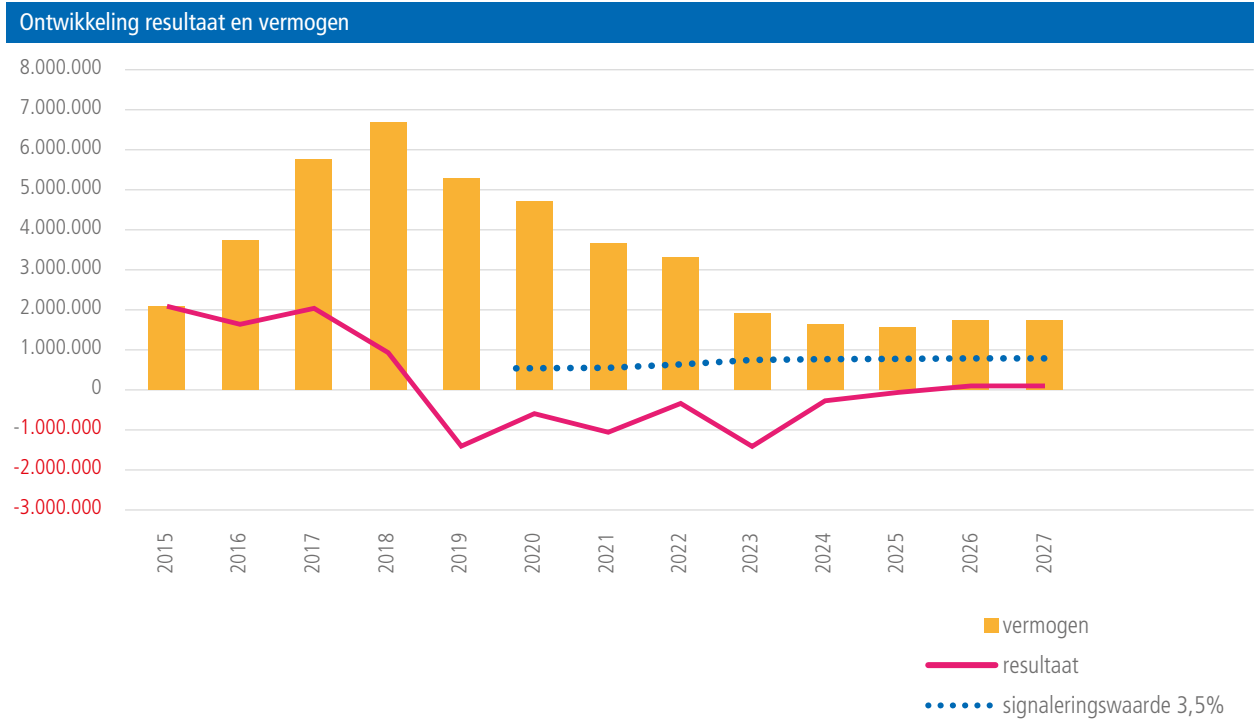
Het samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei po heeft een publiek eigen vermogen boven de, door de minister en de onderwijsinspectie, gepresenteerde signaleringswaarde. Het feitelijk eigen vermogen bedraagt (31 december 2023) € 1.918.753. De signaleringswaarde komt uit op ongeveer € 740.000. De signaleringswaarde is een bovengrens, géén minimum.

Uit de risicoanalyse komen geen conclusies naar voren die een buffervermogen boven de signaleringswaarde op de middellange termijn rechtvaardigen. Vanaf 2021 is actief beleid ingezet om het vermogen van het samenwerkingsverband af te bouwen. Met de uitgaven in de programmalijnen wordt beleid gevoerd gericht op het alsnog succesvol implementeren van passend onderwijs in de regio en de weg naar meer inclusief onderwijs. Daarnaast is vanaf 2024 het beleid van de communicerende vaten ingevoerd. Als er meer middelen beschikbaar komen voor het samenwerkingsverband, hetzij door extra bekostiging, onder uitputting van budgetten en/of daling van het aantal leerlingen in het so en sbo, dan ontvangen de reguliere scholen meer middelen om inclusief onderwijs verder te ontwikkelen en te implementeren.

#### **Financiële positie**

De financiële positie van samenwerkingsverband RGV is ruim voldoende. Het eigen vermogen per 1 januari 2023 bedraagt € 3,25 miljoen. Het negatieve resultaat van € 1,33 miljoen in 2023 leidt tot een vermogen per 31 december 2023 van € 1,92 miljoen. Als gevolg van het hoger dan geprognoseerde resultaat over 2023 is er op basis van de huidige meerjarenraming nog een bovenmatig vermogen van bijna € 1,2 miljoen waarvan in 2024 € 169.000 wordt ingezet. In 2024 zal bezien worden hoe dit bovenmatig vermogen op korte termijn doelmatig kan worden ingezet waarbij ook het principe van de communicerende vaten vanaf 2024 gaat bijdragen aan een financieel gezonde situatie.

| Verwachte ontwikkeling vermogenspositie |                |           |         |             |           |
|-----------------------------------------|----------------|-----------|---------|-------------|-----------|
|                                         | resultaat jaar | vermogen  |         |             |           |
|                                         |                | eindejaar | % baten | signalering | boven     |
| 2015 (realisatie)                       | 2.051.337      | 2.051.337 | n.v.t.  | n.v.t.      | n.v.t.    |
| 2016 (realisatie)                       | 1.612.418      | 3.663.755 | n.v.t.  | n.v.t.      | n.v.t.    |
| 2017 (realisatie)                       | 2.000.015      | 5.663.769 | n.v.t.  | n.v.t.      | n.v.t.    |
| 2018 (realisatie)                       | 917.904        | 6.581.673 | n.v.t.  | n.v.t.      | n.v.t.    |
| 2019 (realisatie)                       | -1.377.986     | 5.203.687 | n.v.t.  | n.v.t.      | n.v.t.    |
| 2020 (realisatie)                       | -581.012       | 4.622.675 | 30,4%   | 532.245     | 4.090.430 |
| 2021 (realisatie)                       | -1.037.279     | 3.585.396 | 23,1%   | 543.337     | 3.042.059 |
| 2022 (realisatie)                       | -332.486       | 3.252.910 | 18,2%   | 625.337     | 2.627.572 |
| 2023 (begroting)                        | -1.384.536     | 1.918.753 | 9,1%    | 741.485     | 1.177.268 |
| 2024 (begroting)                        | -166.811       | 1.751.942 | 7,8%    | 757.050     | 845.891   |
| 2025 (begroting)                        | 11.777         | 1.763.719 | 7,7%    | 799.540     | 964.179   |
| 2026 (begroting)                        | 13.941         | 1.777.661 | 7,6%    | 813.480     | 964.180   |
| 2027 (begroting)                        | 8.107          | 1.785.767 | 7,6%    | 821.587     | 964.180   |



Waar de komende jaren nog sprake is van bovenmatig vermogen of waar dit zou ontstaan als gevolg van meevallende resultaten, wordt gebruik gemaakt van het principe van de communicerende vaten. De extra middelen worden hierdoor tijdig en doelmatig ingezet daar waar de ondersteuning geboden kan worden.

Omvang van functie van het weerstandsvermogen

Op basis van de risico analyse is het benodigde weerstandsvermogen vastgesteld op 3,5% van de totale baten (in 2024 € 790.000). Dit is gelijk aan de signaleringswaarde die het ministerie hanteert. Deze minimale omvang van het vermogen is bedoeld om de belangrijkste risico's te kunnen opvangen. Met de vastgestelde

meerjarenbegroting worden grote stappen gezet om de komende jaren het gewenste niveau van het eigen vermogen te bereiken.

9.3 Treasuryverslag

De vereniging hanteert een eigen treasurystatuut. Dit statuut is in 2021 voor het laatst aangepast en voldoet aan de nieuwe Regeling Beleggen Lenen en Derivaten OCW 2016. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders het samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei het financierings- en beleggingsbeleid inricht. De vereniging heeft een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd. Conform het treasurystatuut wordt uitsluitend gebruik gemaakt van de betaalrekening en de spaarrekeningen die zijn ondergebracht bij de Rabobank.

## 10 Verslag toezichthoudend orgaan: Raad van Toezicht

### Inrichting van het toezicht

Het samenwerkingsverband wordt bestuurd door het bestuur, in 2023 was dat een eenhoofdig bestuur: de directeur-bestuurder. Het interne toezicht (op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken in de vereniging) wordt uitgeoefend door de Raad van Toezicht (hierna: RvT), bestaande uit vier onafhankelijke leden, inclusief een voorzitter, allen benoemd door de Algemene Ledenvergadering.

De ALV is 'eigenaar' van het beleid met betrekking tot passend onderwijs en het Ondersteuningsplan. De leden van de vereniging, de schoolbesturen, voeren vanzelfsprekend zelf een aanzienlijk deel van het beleid uit en leggen daarover via de directeur-bestuurder verantwoording af in de ALV.

De RvT richt zich bij haar taak op continuïteit van de organisatie; rechtmatigheid en doelmatigheid van de aanwending en besteding van middelen die door/via het SWV worden besteed dan wel aan de schoolbesturen worden toegekend; de efficiency van de bedrijfsvoering van de werkorganisatie én op een prudent proces van betrekken, betrokkenheid en evenwichtige besluitvorming door de leden.

Daarnaast fungeert de RvT als klankbord voor de directeur-bestuurder en vervult zij de functie van werkgever van de directeur-bestuurder.

Ter ondersteuning van en ter voorbereiding op besluitvorming door de voltallige raad zijn er twee commissies die in aparte vergaderingen dieper op de betreffende materie ingaan: Een remuneratiecommissie t.b.v. de werkgeversrol en werving en een audit commissie ten behoeve van financiële en bedrijfsvoering zaken.

Goed toezicht vereist spelregels, in die zin dat er een heldere visie en kaders voor dat toezicht zijn. In het verslagjaar is toezichtvisie vastgesteld. In 2024 zullen toetsingskader en reglement RvT worden opgesteld.

De RvT vervult haar rol actief. De RvT voert een kritische dialoog met het bestuur. Ten aanzien van de financiën en doelmatigheid (hoe is de realisatie van doelstellingen in relatie tot uitgaven) vindt regelmatig overleg plaats met de controller en uiteraard met de accountant in het kader van de jaarrekening. Ook wijst de RvT, zo nodig, de leden op hun verantwoordelijkheid voor effectieve samenwerking.

De 'haalplicht' van de RvT is geborgd doordat zij zich laat informeren vanuit diverse bronnen als de Medezeggenschapsraad, de Ondersteuningsplanraad en de regionale steunpunten (BORS), naast de informatie die ze van het bestuur ontvangt. Daarnaast zijn ook de contacten met aangesloten besturen en medewerkers, een informatiebron en houdt de RvT de vinger aan de landelijke pols, onder meer via de VTOI-NVTK.

### Inhoud van het toezicht in het verslagjaar

#### Ondersteuningsplan

2023 was het eerste jaar van het in december 2022 vastgestelde Ondersteuningsplan (OP). Dit plan is gebaseerd op het zogeheten 'expertisemodel'. In 2023 is nader onderzoek uitgevoerd naar het gewenste financieringsmodel en is besloten om te kiezen voor een 'schoolmodel-plus' (schoolmodel met elementen van expertisemodel) waarbij meer verantwoordelijkheid, middelen en verantwoordingsplicht bij de aangesloten schoolbesturen wordt belegd. In 2024 wordt dit in nauw overleg met de leden verder uitgewerkt en in 2025 ingevoerd.

### Pensionering directeur-bestuurder

Ook de tweede wervingsronde voor de opvolging van Thea de Graaf, aan wie de RvT en de vereniging veel dank zijn verschuldigd, heeft niet tot een vaste invulling van de positie van directeur-bestuurder geleid. Mede in het licht van de veranderopdracht is dan ook besloten om te kiezen voor een interim oplossing aangezien de overgang naar het schoolplusmodel mogelijk gepaard gaat met een ander profiel van het bestuur. Het lijkt daarmee voor de huidige situatie een passender oplossing, die ook al eerder door de ALV als ledenraad was geopperd.

Per 1 september 2023 is Erik Pastors aangetreden als interim bestuurder met als opdracht om, naast de reguliere uitvoerende activiteiten van het samenwerkingsverband, de verdere voorbereiding, uitwerking en invoering van voornoemd 'schoolmodel-plus' te realiseren.

### Financiën

Ook in 2023 heeft de RvT heeft in meerdere vergaderingen stilgestaan bij de financiële situatie van het samenwerkingsverband. Enerzijds was er sprake van een bovenmatige reserve die in het verleden is ontstaan, anderzijds is het deelname percentage speciaal (basis)onderwijs al enige tijd hoger dan de ambitie van de aangesloten scholen, iets dat een negatieve invloed heeft op de vermogenspositie en op termijn tot een negatief vermogen zou leiden. In december 2023 heeft de ALV besloten het principe 'de verwijzer betaalt' los te laten en te sturen op een minimaal vermogen, waardoor de bedragen voor basisondersteuning kunnen fluctueren.

### Bezetting RvT

Eind 2023 heeft de 'nestor' van de RvT, Gijsbert Duijzer, het samenwerkingsverband verlaten. Formeel betreft dit de op voordracht OPR' zetel, in de praktijk wordt bij het samenwerkingsverband de OPR bij alle RvT-vacatures betrokken. Na een zorgvuldig proces met, naast RvT en OPR ook betrokkenheid van het bestuur, heeft de ALV Hella Wairata tot lid van de RvT benoemd per 1 januari 2024.

### Thema's

- Gedurende het verslagjaar heeft de raad van toezicht de doelmatigheid van de uitgaven op diverse manieren getoetst. Daarvoor heeft de raad onder meer gekeken naar inhoudelijke en financiële trimesterrapportages en het bestuur, waar relevant in aanwezigheid van de controller, daarover bevestigd.  
NB. Kwantitatieve en overige inhoudelijke gegevens zijn opgenomen in het bestuursverslag.
- De RvT heeft kennisgenomen van de kadernota (\*) en de daarop gebaseerde begroting met een positief advies voorgelegd aan de ALV.  
(\*) een kadernota bevat uitgangspunten voor de begroting en dient te worden opgesteld ruim voor aanvang het schooljaar. In het verslagjaar was dat nog niet tijdig mogelijk, in 2024 zal dat voor het eerst gebeuren.
- De RvT heeft de jaarstukken beoordeeld, het accountantsverslag met de accountant besproken en aan de ALV positief advies gegeven met betrekking tot de vaststelling van de jaarstukken.
- De RvT heeft een aangepaste procuratieregeling vastgesteld.
- De vaste directeur-bestuurder heeft een positieve beoordeling ontvangen.
- De RvT heeft de opdracht voor de interim bestuurder op- en vastgesteld.
- In december heeft de vertrouwenspersoon contact gezocht met de RvT, omdat het aantal meldingen is toegenomen in het laatste kwartaal van 2023 ten tijde van het bekendmaken en doorvoeren van veranderingen binnen de organisatie. Hierdoor is onrust ontstaan. De RvT zal naar aanleiding van dit signaal onder meer in overleg treden met de MR over het onderwerp sociale veiligheid binnen het samenwerkingsverband.

### Zelfevaluatie

In het verslagjaar heeft de RvT een zelfevaluatie uitgevoerd en is daarbij begeleid door Koos Parie van Orka advies. De uitkomsten zijn gedeeld met de ALV, de hoofdpunten waren:

- Er is binnen de RvT en tussen RvT en bestuur een open (aanspreek)cultuur;
- Veel governance documenten zijn 'under construction'. Ook de statuten vragen om wat verbeteringen;
- De informatievoorziening, en daardoor het gesprek, kan worden verbeterd;
- Het verdient aanbeveling de contacten met derden te structureren.

Deze punten worden in 2024 opgepakt.

### Vergaderingen en bijeenkomsten

De ALV heeft, in aanwezigheid van de RvT, drie keer vergaderd. De RvT is in het verslagjaar achtmaal bijeengekomen, waarvan twee keer in het bijzijn van de accountant. Er zijn drie overleggen met de OPR en MR<sup>(\*)</sup> geweest en de leden van de RvT hebben diverse inhoudelijke en sociale bijeenkomsten bijgewoond. Daarnaast had de voorzitter regelmatig overleg met de directeur-bestuurder.

(\*) De OPR en MR hebben een aantal formele goedkeurings- en instemmingsbevoegdheden. Daarnaast betreft de relatie tussen de RvT en MPR/OPR twee aspecten: de RvT ziet erop toe dat de medezeggenschap haar rol goed vervult en serieus wordt genomen én de medezeggenschap fungeert als informatiebron voor de RvT. De RvT neemt hun opvattingen en eventuele zorg- en aandachtspunten dan weer mee in zijn eigen rol. De RvT is niet het gremium dat beleid uitlegt/toelicht/verdedigt, dat is aan het bestuur.

### Vooruitblik

Ook in 2024 blijft de wereld van het samenwerkingsverband dynamisch en complex:

- Verdere uitwerking en invoeringsvoorbereiding van het 'schoolmodel-plus' met bijbehorende inrichting van de regionale samenwerking is hét punt voor 2024;
- Enerzijds zijn er, de financiële gevolgen van, de hoogte van de doorverwijspercentages die aandacht blijven vragen, anderzijds geldt dat ook voor de, aantoonbaar doelmatige, besteding van de beschikbare middelen;
- Het verder verdiepen van de samenwerking op diverse niveaus was, is en blijft belangrijk;
- Niet alleen bij de leden, maar ook bij de werkorganisatie blijft personeelsbeschikbaarheid een punt van zorg, iets dat niet wordt vergemakkelijkt door de in ontwikkeling zijnde transitie.

### Dank

Bij veel van het in dit verslag beschreven zaken is de zinsnede "waarvoor dank aan" meer dan op zijn plaats. De raad realiseert zich dat ook 2023 een zwaar jaar was voor allen die betrokken zijn bij het passend onderwijs in de regio Rijn & Gelderse Vallei. Dat geldt voor leerkrachten en ib'ers, voor de medewerkers van het samenwerkingsverband, voor alle leidinggevenden en bestuurders. De raad heeft veel bewondering voor de wendbaarheid die het onderwijsveld heeft laten zien en voor de veerkracht van de medewerkers. Onze dank gaat uit naar allen, niet in de laatste plaats naar de medewerkers van onze vereniging en de beide directeur-bestuurders.

## 11 Verslag van de ALV

Zoals in hoofdstuk 1, paragraaf 2 is aangegeven wordt de algemene ledenvergadering (ALV) gevormd door (vertegenwoordigers van de) 31 schoolbesturen. De ALV is het hoogste orgaan van de vereniging en functioneert op grond daarvan als 'eigenaars'-vergadering van het samenwerkingsverband. Een overzicht van de schoolbesturen is opgenomen in de bijlagen van dit jaarverslag.

### De doelstellingen van de vereniging

In het kader van de Wet Passend Onderwijs zijn er in het verleden samenwerkingsverbanden gevormd. Ons samenwerkingsverband kent de volgende doelstellingen:

- Het vormen en in stand houden van een regionaal samenwerkingsverband in de zin van artikel 18a Wet op het primair onderwijs.
- Het realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen.
- Het realiseren dat zoveel mogelijk van de in voormelde regio woonachtige leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken.
- Een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs te krijgen voor in de regio woonachtige leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

### De vereniging bereikt haar doel door:

- Gezamenlijke besluitvorming over de wijze van verdelen en toewijzen van de ondersteuningsmiddelen.
- Het vaststellen van een ondersteuningsplan.
- Het beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het onderwijs aan een speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband of tot het speciaal onderwijs, op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is ingeschreven.
- Het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is ingeschreven.
- Het inzetten van middelen voor gezamenlijke projecten, zoals deskundigheidsbevordering, innovatie en experimenten.
- Het uitoefenen van de door de bevoegde gezagsorganen aan de vereniging overgedragen bevoegdheden.
- Andere middelen die aan het doel van de vereniging dienstbaar kunnen zijn.

Door het lidmaatschap van de vereniging benadrukken de leden hun gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor het passend onderwijs in het werkgebied van de vereniging en de mogelijkheid om elkaar hierop aan te spreken.

### Vergaderingen

Naast de leden van de vereniging nemen het bestuur en Raad van Toezicht ook deel aan de vergaderingen van de ALV. Waar nodig laat het bestuur zich bijstaan door de controller en/of beleidsmedewerkers. De ALV wordt voorgezeten door de voorzitter van de Raad van Toezicht.

In 2023 heeft de ALV drie keer vergaderd. Tijdens deze vergaderingen zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Jaarplan 2023.
- Vermogenspositie (bovenmatige reserve).
- Huishoudelijk reglement ALV.
- Aanpassing inrichting ondersteuningsorganisatie.
- Onderzoek aanpassing allocatiemodel.
- Onderwijs aan nieuwkomers.
- Jaarverslag 2022.
- Voordracht nieuw lid Raad van Toezicht.
- Meerjarenbegroting 2024-2027.
- Plan van Aanpak 'Naar een nieuwe inrichting van ons samenwerkingsverband'.

### Resultaat

De ALV heeft in 2023 ingestemd met de voorgelegde jaarstukken: jaarplan, jaarverslag en meerjarenbegroting. In dat kader is de ALV akkoord gegaan met een aanpassing in de financiële sturing: (1) het sturen op minimaal vermogen, (2) het afschaffen van maatregel 10: de verwijzer betaalt mee, (3) de introductie van het principe communicerende vaten: de bijdrage aan de versterking van de basisondersteuning wordt afhankelijk van het deelnamepercentage sbo/so.

Daarnaast heeft de ALV in haar vergadering in juni 2023 besloten tot een transitie in het allocatiemodel: van expertisemodel naar schoolmodel+. Het is de bedoeling dat het nieuwe allocatiemodel na verdere uitwerking wordt ingevoerd per 1 augustus 2025. Het Plan van Aanpak om tot verdere uitwerking van het schoolmodel+ te komen is in de vergadering van december 2023 door de ALV vastgesteld.

### Vooruitblik 2024

In het verlengde van het voorgaande is 2024 een belangrijk jaar voor de vereniging. Het is aan de samenwerkende schoolbesturen om met elkaar tot overeenstemming te komen over de inrichting van het nieuwe allocatiemodel (schoolmodel+). Om dit proces adequaat te faciliteren worden er, gekoppeld aan de verschillende stappen in het proces (Plan van Aanpak), dialoog- en verdiepingssessie met de schoolbesturen georganiseerd, zodat er alle ruimte aan de besturen wordt geboden om als lid van de vereniging verantwoordelijkheid te nemen voor de inrichting van de ondersteuningsorganisatie in de toekomst. Het is de bedoeling dat de ALV in de vergadering van juni 2024 tot finale besluitvorming komt, waarna de implementatie (aanpassing van de organisatie, aanpassing van het ondersteuningsplan) in het schooljaar 2024-2025 kan worden gerealiseerd.



“Samen op weg naar  
inclusiever onderwijs”

De 31 aangesloten schoolbesturen

| De 31 aangesloten schoolbesturen                                                 |             |
|----------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| Bevoegd gezag                                                                    | Nr. bestuur |
| Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs Rhenen                         | 23337       |
| Stichting voor Christelijk Speciaal Basisonderwijs voor Barneveld en omgeving    | 25897       |
| Stichting Hervormde Scholen te Voorthuizen                                       | 30673       |
| Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs te Lunteren                | 31204       |
| Stichting Katholiek Onderwijs Veluwe-Vallei                                      | 31237       |
| Edese Schoolvereniging                                                           | 33151       |
| Vereniging Tot Stichting en Instandhouding Van Scholen Met De Bijbel te Bennekom | 33645       |
| Stichting Montessorischool Veenendaal                                            | 40207       |
| Stichting De Onderwijsspecialisten                                               | 40631       |
| Cordeo Scholengroep                                                              | 40945       |
| De Passie                                                                        | 41142       |
| Stichting Christelijk Primair Onderwijs voor Veenendaal en omgeving              | 41154       |
| Stichting Monton                                                                 | 41226       |
| Stichting Pallas                                                                 | 41246       |
| Stichting Protestants Onderwijs Gelderse Vallei                                  | 41337       |
| Stichting Jan Hein Donnerschool                                                  | 41450       |
| Stichting Trivium                                                                | 41460       |
| Stichting Partners Primair Onderwijs De Link                                     | 41461       |
| Stichting Eem-Vallei Educatief                                                   | 41481       |
| Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuvelland (Wereldkidz)                    | 41496       |
| Vereniging voor Primair Christelijk Onderwijs De Viermaster                      | 41621       |
| Stichting Proominent (Primair Openbaar Onderwijs)                                | 41674       |
| Stichting Al Amana scholen                                                       | 41820       |
| Stichting Gewoon Speciaal Onderwijs                                              | 41879       |
| Stichting voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs Ede e.o.                    | 42587       |
| Schoolvereniging voor Basisonderwijs in Wageningen                               | 62818       |
| Stichting Hervormde Scholen Veenendaal (Onderwijsgroep Gave scholen)             | 70085       |
| Stichting Hervormde Scholen de Drieslag                                          | 83579       |
| Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs te Garderen                    | 84423       |
| Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen met de Bijbel             | 87920       |
| Wageningse Schoolvereniging                                                      | 98190       |

Nevenfuncties Raad van Toezicht

| Nevenfuncties Raad van Toezicht |                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Naam                            | Taak in rvt                                           | Nevenfuncties                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Jan Hoek                        | Voorzitter vanaf 1-2-2022<br>Lid remuneratiecommissie | <ul style="list-style-type: none"><li>• Directeur bureau JC3</li><li>• Voorzitter Platform Raden van Toezicht MBO-instellingen</li><li>• Lid raad van toezicht Onderwijsgroep Tilburg</li><li>• Lid raad van toezicht VO Haaglanden</li><li>• Lid raad van toezicht NLPO</li><li>• Lid raad van toezicht Coöperatie Passend Onderwijs Almere</li><li>• Lid bestuur stichting SO Nederland</li><li>• Lid bestuur stichting Maitrie</li><li>• Lid evaluatie- en monitoringcommissie VTOI-NVTK</li><li>• Vice-voorzitter raad van toezicht Mediacollege Amsterdam (tot 1 maart 2023)</li></ul> |
| Gijsbert Duijzer                | Lid<br>Lid auditcommissie                             | <ul style="list-style-type: none"><li>• Director bij Deloitte Financial Advisory</li><li>• Lid van de Raad van Toezicht van het Johannes Fontanus College</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Jack Weener                     | Lid<br>Lid auditcommissie                             | <ul style="list-style-type: none"><li>• Manager Duurzaamheid bij BAM Advies en Engineering</li><li>• Bestuurslid Sportservice Veenendaal</li><li>• Bestuurslid PEFC Nederland</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Peter Peeters                   | Lid<br>Lid remuneratiecommissie                       | <ul style="list-style-type: none"><li>• Zelfstandige, advies en interim management in onderwijs. Opdrachten:<ul style="list-style-type: none"><li>• Projectleider inclusie kansengelijkheid voor Primo Schiedam</li><li>• Directeur a.i. Stichting PAS (uitvoerder kansengelijkheid en inclusie Arnhem)</li><li>• Auditor accreditatie voor InstallQ (kwaliteitsorganisatie in de installatietechniek)</li></ul></li></ul>                                                                                                                                                                  |

Overzicht Bijzondere arrangementen

De Mus

Groep Mus is een onderwijszorgaanbod is voor leerlingen tussen de 4 en de 12 jaar die continue verpleegkundige zorg en verpleegkundig toezicht nodig hebben. De Mus is ontwikkeld in samenwerking met Kinderhospice Binnenveld, 's Heerenloo, SO de Wegwijzer Ede, SBO de Vogelhorst, SWV Berseba en SWV Rijn en Gelderse Vallei. Er is ruimte voor totaal zes leerlingen waarbij gestart wordt met instroom van kinderen tussen de 4 en 8 jaar. Groep Mus is gehuisvest in SBO de Vogelhorst in Barneveld. Bij het opzetten van de Mus is (deels) gebruik gemaakt van de subsidieregeling 'Wel in Ontwikkeling'.

Doelstelling

Het verzorgen van passend onderwijs voor leerlingen met een intensieve verpleegkundige hulpvraag. Hierbij gaat het om kinderen waarvoor 24/7 verpleegkundige hulp voor nodig is (denk aan: reanimatiemogelijkheid/toediening zuurstof). Het gaat hierbij om leerlingen uit de regio Barneveld die niet in staat zijn om ver te reizen naar een nadere gemeente. Het realiseren van onderwijs voor deze kinderen was in het verdelen niet mogelijk.

Resultaat

- In schooljaar 2022-2023 heeft een leerkracht vanuit de Wegwijzer één dagdeel per week onderwijs verzorgt aan enkele kinderen op het kinderspice Binnenveld. In september 2023 is groep Mus gestart op de Vogelhorst. De leerlingen volgen op maandag, dinsdag en donderdag een combinatie van onderwijs en zorg. Op de ochtenden is er een leerkracht aanwezig en wordt er onderwijs aangeboden. Tijdens de middagen wordt door een pedagogisch medewerker dagbesteding aangeboden. Daarnaast is er een verpleegkundige aanwezig tijdens zowel het onderwijs als de dagbesteding.
- Het arrangement wordt 48 weken per jaar aangeboden, waarbij gedurende veertig weken per schooljaar in de ochtenden onderwijs wordt verzorgd. Gedurende de overige acht weken wordt in de ochtenden gezorgd voor pedagogische opvang. De leerkracht komt van SO de Wegwijzer, de pedagogisch medewerker komt van 's Heerenloo en de verpleegkundige komt van Kinderhospice Binnenveld.
- Het onderwijsaanbod wordt per kind op maat aangeboden. Voor ieder kind wordt er een OPP geschreven. De kinderen zijn toelaatbaar middels een TLV-SO laag en indicatie zorg. Voor het onderwijsdeel heeft SWV Rijn en Gelderse Vallei de leerkracht bekostigd. Daarbij is voor een deel gebruik gemaakt van de subsidieregeling 'Wel in ontwikkeling'.
- Met ingang van het schooljaar 2024-2025 zal er voor het onderwijsdeel een structurele bekostiging zijn middels een TLV-laag. Groep Mus is gestart met vijf leerlingen. Helaas is een leerling in december overleden, dus op dit moment zitten er vier leerlingen in groep Mus, waarvan één leerling via SWV Berseba.

## De Opstapklas

In het voorjaar van 2020 is op basis van een noodsignaal van ouders een leemteesignaleerd in het onderwijs- en zorgaanbod van de regio Foodvalley. Het gaat hierbij voornamelijk om kinderen met een ondersteuningsvraag vanuit een autisme spectrum stoornis (ASS) in veel gevallen gecombineerd met ernstige en/of complexe ontwikkelingsproblematiek. Het betreft kinderen in de leeftijd 3-12 jaar.

Uit een door het samenwerkingsverband opgestelde doelgroep-inventarisatie is vervolgens gebleken dat er voor een aantal kinderen in de regio Foodvalley geen passende onderwijs-/zorgvoorziening beschikbaar was. Het ging hierbij vooral om relatief jonge kinderen die op basis van hun ondersteuningsvraag moeizaam of niet kunnen instromen binnen het huidige onderwijs/jeugdhulp aanbod van de regio Foodvalley.

Vertrekpunt voor het arrangement is een groep kinderen met een intensieve ondersteuningsvraag die ook specifiek is omschreven. De Opstapklas is een onderwijszorgarrangement, waarbij samengewerkt wordt door Youké, de van Leersumschool, het autismehuis en SWV Rijn en Gelderse Vallei. De bekostiging van de Opstapklas wordt voor een deel gedaan vanuit een indicatie jeugdzorg. Het onderwijsdeel wordt door het SWV bekostigd. Omdat de kinderen niet in staat zijn om onderwijs te volgen (aannamecriterium) kan er ook geen TLV afgegeven worden. De kosten worden daarom binnen de begroting van het SWV gedragen.

Het onderwijszorgarrangement is een tijdelijke voorziening voor het kind. De duur van deelname aan het onderwijszorgarrangement is afhankelijk van de ontwikkeling van het kind. Op basis van monitoring en cyclische evaluatie wordt besproken of het onderwijszorgarrangement nog steeds de best passende plek is voor het kind en waar naartoe en wanneer het kind mogelijk kan uitstromen. De ervaring leert dat kinderen gemiddeld ongeveer twee jaar deelnemen aan een dergelijk arrangement.

## Doelstelling

Voor een beperkte groep kinderen die op basis van hun complexe ondersteuningsvraag vanwege een complexe vorm van autisme en daarmee gepaard gaand risico op volledig en langdurig (definitief) uitvallen uit het onderwijs, is een meer exclusief en intensief aanbod binnen de regio Foodvalley vormgeven, waardoor er voor deze kinderen een op maat gemaakt aanbod dichtbij huis beschikbaar komt.

Het arrangement heeft als doel een bij de specifieke ondersteuningsvraag van het kind passend aanbod te realiseren, zoveel mogelijk te normaliseren en kinderen bestendig voor te bereiden op een zo regulier mogelijk doorlopen van hun onderwijsloopbaan. Kinderen kunnen daarom uitstromen naar SO, SBO, of BAO. Voor kinderen waarvoor onderwijs uiteindelijk niet mogelijk blijkt, wordt een passende plek in de jeugdzorg gezocht.

## Resultaten

- De Opstapklas is gefaseerd gestart. In september 2022 is gestart met één leerling en in de periode tot november 2022 is dit uitgebouwd naar vijf leerlingen.
- Gedurende het schooljaar 2022-2023 maakten de leerlingen een snellere ontwikkeling door dan van tevoren was ingeschat had, hierdoor kwamen in december 2023 de twee leerlingen in beeld die in staat bleken om de overstap naar een reguliere onderwijsplek te maken. Beide leerlingen hebben een uitstroombestemming in het speciaal onderwijs (één in SO4 en één in SO3). Een zesde kind is inmiddels ingestroomd.
- In de uitvoering van het onderwijs-zorg-arrangement verloopt de samenwerking goed. De afstemming tussen de uitvoerende medewerkers verloopt goed en zij geven aan de samenwerking als prettig te ervaren.
- De samenwerking tussen de zorgaanbieders Youké en Autismehuis verloopt niet gemakkelijk. Dit wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door het ontbreken van overeenstemming over de onderlinge verdeling van de zorginkomsten.

## OZA De Fonkel

Kinderen kunnen instromen vanaf groep 3. Bij deze kinderen is sprake van complexe psychiatrische problematiek. Dit is onder meer terug te zien in het gedrag. Er is sprake van een (zeer) intensieve ondersteuningsbehoefte op meerdere ontwikkelingsgebieden. Deze liggen in ieder geval op sociaal en emotioneel gebied en ook het gebied van leren en ontwikkelen. De Fonkel, gemeente/samenwerkende gemeenten Foodvalley en het Samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei zijn samen verantwoordelijk voor het financieel rond krijgen van het onderwijszorgarrangement. Voor het onderwijsdeel geldt dat de ondersteuning wordt bekostigd door het combineren van de reguliere financiering (TLV SO -laag) die het schoolbestuur ontvangt voor het inschrijven van een kind op De Fonkel een extra arrangementsbekostiging vanuit het SWV.

### Doelstelling

Deze arrangementen zijn erop gericht kinderen die zijn uitgevallen weer in het 'reguliere' speciale onderwijs te krijgen (terugleiden). (1) Bedoeld voor kinderen bij wie de onderwijsdeelname heel zorgvuldig opgebouwd moet worden en die niet direct volledig kunnen instromen (opbouwen) (2) Bedoeld voor kinderen die onderwijsdeelname in de reguliere schoolsituatie in het speciaal onderwijs aan kunnen mits dit ondersteund wordt door zorg. Ook het verder leiden naar een vervolgplek hoort hierbij (versterken). (3) Bedoeld voor kinderen waarvan de onderwijsleersituatie aangepast dient te worden in termen van pedagogisch en didactisch klimaat, groepsgrootte en soms ook minimaal aantal te volgen onderwijs (aanpassen).

### Resultaten

- Een evaluatie met de gemeente Ede over de inzet van jeugdhulp in de OZA-groepen plaats heeft geleid tot het besluit om de inzet vanuit jeugdhulp voor te zetten.
- De evaluatie heeft geleid tot een aantal verbeterpunten voor De Fonkel met betrekking tot het aanleveren van data over de ontwikkeling van de leerlingen.
- Op dit moment zijn de drie OZA-groepen gevuld met in totaal 30 leerlingen. Voor het komende schooljaar lijkt er nog geen perspectief op afbouw.

## Observatiegroep Barneveld (Vogelhorst) en Ede (SBO De Regenboog)

Kinderen kunnen instromen vanaf groep 3. Bij deze kinderen is sprake van complexe psychiatrische problemen. De observatiegroep is voor kinderen in de leeftijd van 4-6 jaar die voldoen aan de volgende criteria:

- Er is geen duidelijkheid over een passende uitstroombestemming voor de leerling.
- De verwachting is dat de leerling binnen een jaar nog kan groeien naar andere uitstroombestemming.
- Er zijn te weinig gegevens om tot een juiste uitstroombestemming voor de leerling te komen.
- De ouders van de kinderen moeten bereid zijn om hulp in de thuissituatie te aanvaarden.

De leerling kan maximaal één jaar in de observatieklas verblijven.

### Doelstelling

Binnen een jaar in kaart brengen van de ondersteuningsvraag van de leerling, zodat er een passende onderwijsplek voor de leerling geadviseerd kan worden

### Resultaten

- Observatiegroep Barneveld: in het schooljaar 2022-2023 zijn er zeven leerlingen uitgestroomd, waarvan één leerling naar het SBO, vier leerlingen naar het SO en twee leerlingen naar Cluster 2 onderwijs.
- Observatiegroep Ede: in het schooljaar 2022-2023 zijn er vier leerlingen uitgestroomd naar het SO, waarvan twee naar het SO-ZML.

## Samenwerking SBO-ZML Barneveld

De samenwerking tussen SBO De Vogelhorst en SO De Wegwijzer (De Onderwijsspecialisten) betreft een arrangement dat valt onder de experimenteerregeling. De doelgroep bestaat uit leerlingen (leerroute 2) met een SO TLV of SBO + arrangement die woonachtig zijn in de gemeente Barneveld. Het gaat om leerlingen die anders naar Ede of Veenendaal moeten reizen naar een cluster III-school en leerlingen waarvan nog niet duidelijk is of ze beter passen op het SBO of SO3.

### Doelstelling

- Het realiseren van thuisnabij onderwijs voor leerlingen uit gemeente Barneveld met specifieke onderwijs- en zorgbehoeften.
- Het streven naar plaatsing van 'twijfel-leerlingen' binnen het SBO.
- Het realiseren van een passend en dekkend aanbod in gemeente Barneveld.

### Resultaten

- Er is afgesproken om jaarlijks in de maand mei de voortgang te evalueren.

## Stergroep

Dit arrangement betreft een samenwerking tussen Al Amana (Ede) en SO De Fonkel (De Onderwijsspecialisten), waarbij SO De Fonkel expertise inzet om leerkrachten van de Al Amana te leren omgaan met leerlingen met specifieke onderwijs-ondersteuningsbehoeften die liggen op het gebied van gedrag.

### Doelstelling

- Het verbreden en versterken van expertise op het gebied van gedragsproblematiek binnen Al Amana door transfer van expertise vanuit SO de Fonkel, via de Stergroep naar de rest van het team/de school.
- Het intensief begeleiden van leerlingen met specifieke onderwijs-ondersteuningsbehoeften op voornoemd gebied, zodat zij terug kunnen keren en goed kunnen gedijen in hun reguliere stamgroep.
- Het terugdringen van het aantal verwijzingen naar het Speciaal Onderwijs.

### Resultaten

- De start is goed geweest. Het traject loopt schooljaar 2023-2024 door. Bij de eindevaluatie zullen de opbrengsten bekeken moeten worden en in hoeverre de Al Amana in staat is om nu zelfstandig het traject verder te vervolgen.
- Daarnaast zal er een evaluatie moeten plaats vinden over de vragen: (1) Wat waren de zichtbare opbrengsten? en (2) Welke interventies hebben resultaat opgeleverd? En (3) Welk advies kan er worden gegeven voor eventuele arrangementen voor andere scholen in de toekomst?

## OZA De Dijk

Deze pilot OZA richt zich op leerlingen die niet adequaat tot leren komen vanwege hun sociaal emotionele problematiek en dit vlak extra ondersteuning nodig hebben.

### Doelstelling

De doelstelling van de pilot OZA is om leerlingen uit de doelgroep middels een integrale aanpak tussen zorg en onderwijs tot ontwikkeling en leren te brengen.

### Resultaten

- De evaluatie van de OZA vindt plaats in het voorjaar van 2024.

## Stergroep

Dit arrangement betreft een samenwerking tussen AI Amana (Ede) en SO De Fonkel (De Onderwijsspecialisten), waarbij SO De Fonkel expertise inzet om leerkrachten van de AI Amana te leren omgaan met leerlingen met specifieke onderwijs-ondersteuningsbehoeften die liggen op het gebied van gedrag.

### Doelstelling

- Het verbreden en versterken van expertise op het gebied van gedragsproblematiek binnen AI Amana door transfer van expertise vanuit SO de Fonkel, via de Stergroep naar de rest van het team/de school.
- Het intensief begeleiden van leerlingen met specifieke onderwijs-ondersteuningsbehoeften op voornoemd gebied, zodat zij terug kunnen keren en goed kunnen gedijen in hun reguliere stamgroep.
- Het terugdringen van het aantal verwijzingen naar het Speciaal Onderwijs.

### Resultaten

- De start is goed geweest. Het traject loopt schooljaar 2023-2024 door. Bij de eindevaluatie zullen de opbrengsten bekeken moeten worden en in hoeverre de AI Amana in staat is om nu zelfstandig het traject verder te vervolgen.
- Daarnaast zal er een evaluatie moeten plaats vinden over de vragen: (1) Wat waren de zichtbare opbrengsten? en (2) Welke interventies hebben resultaat opgeleverd? En (3) Welk advies kan er worden gegeven voor eventuele arrangementen voor andere scholen in de toekomst?

## Meer Inclusief Ede

Meer inclusief Ede is een samenwerking tussen CNS Ede, SKOVV, Proominent, Gemeente Ede en SWV Rijn & Gelderse Vallei. Partijen hebben met elkaar de intentie uitgesproken een thuisnabij onderwijsaanbod te realiseren voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte.

### Doelstelling

Het initiatief Meer inclusief Ede kent twee sporen:

- **Spoor 1:** het realiseren van een integrale, inclusieve onderwijsvoorziening voor leerlingen uit zowel regulier als gespecialiseerd onderwijs.
- **Spoor 2:** dit spoor bestaat uit vier initiatieven. Initiatief 1 Op Maat, voor leerlingen met primair een fysieke beperking dan wel een lichamelijke problematiek of een chronische aandoening (langdurig ziek), al of niet rolstoel-gebonden. Doel is om deze leerlingen binnen het regulier onderwijs te bedienen. Initiatief 2 Blijf in de Vallei, voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften op het gebied van leren (schurend aan het sbo). Doel is om deze leerlingen, met een voor hen passend ondersteuningsaanbod, binnen het regulier onderwijs te bedienen. Initiatief 3, voor leerlingen die zeer moeilijk lerend zijn (ZML). Doel is om deze leerlingen, met een voor hen passend ondersteuningsaanbod, binnen het reguliere onderwijs te bedienen. Initiatief 4, het versterken van de communicatie en samenwerking tussen alle betrokkenen om een goede aansluiting tussen de voorschoolse setting naar het onderwijs te maken

### Resultaten

- **Spoor 1** heeft in 2023 geleid tot een startnotitie waarin de visie op het te realiseren IKC is beschreven. De besturen van Proominent, CNS, SKOVV en De Onderwijsspecialisten zullen op basis van deze startnotitie in 2024 de vervolgstappen in het realiseren van een gezamenlijk IKC bepalen.
- **Spoor 2, initiatief 1 – Op Maat**  
De eerste leerling die is gestart, middels een TLA, is nu een leerling van de Montessorischool. Terugkijkend op het proces rijst de vraag of de doelgroep beschrijving te specifiek is beschreven. Dit vraagt nader onderzoek of deze leerlingen mogelijk al in het regulier basisonderwijs zitten. Hierbij is het van belang dat revalidatieartsen en steunpunt coördinatoren meer zicht hebben op de expertise en de ondersteuning die scholen kunnen bieden. De huidige conclusie is dat dit nu nog niet het geval is. Onderzoek naar een verruiming van de eerder opgestelde doelgroep wordt in de toekomst meegenomen.

### Vooruitblik

Steunpunt coördinatoren informeren over dit project en de mogelijkheden voor plaatsing binnen het regulier onderwijs nader onderzoeken. Voor de verdere ontwikkeling van inclusief onderwijs binnen Ede is het wenselijk om de mogelijkheden voor bredere instroom in de vorm van 'school in school' constructie (zoals in Elst) nader te onderzoeken.

- **Spoor 2, initiatief 2 – Blijf in de Vallei**

De Groene Vallei is van oorsprong een fusieschool, destijds werd een verandering in populatie opgemerkt. Er wordt op een andere wijze gekeken naar de leerlingen en ingespeeld op hetgeen zij nodig hebben. Met draagkracht en inzet van het gehele team, directie én kwaliteitsmedewerker in samenwerking met de omgeving en ouders/verzorgers. Leer- en oefentijd wordt verlengd, na schooltijd. Intern aanwezigheid van fysio en logopediste, zodat kinderen niet de school uit hoeven en 'reizen' geen beperking is. De positieve ontwikkeling is ook zichtbaar in (toets)resultaten. Bijdrage als inclusievere school/onderwijs aan een inclusievere samenleving.

#### **Vooruitblik**

Realiseren van duurzaamheid op de langere termijn, ook gezien de bekostiging (is op dit moment 'gedekt' voor twee jaar). Deze ontwikkeling is een voorbeeld voor andere scholen binnen het bestuur. Focus houden op het onderscheid onderwijs en jeugdzorg.

- **Spoor 2, initiatief 3 - Doorgaande lijn (voorschool - basisschool)**

Het initiatief heeft de afgelopen periode geïnvesteerd in het creëren van verbinding. Naast inzicht is er ook praktische informatie over subsidies gebundeld en gedeeld. Er is een nieuwe functie van VVE coördinator bij de gemeente Ede en de nieuwe medewerker van het SWV is ook betrokken. Er is geconcludeerd dat veel informatie op dit moment persoonsgebonden is, dat is kwetsbaar. Informatiestroom vanuit voorschoolse voorziening naar basisonderwijs is van belang, voor een passend leerlingvolgsysteem (LVS) voor beide partijen zijn er momenteel good practices in regio Utrecht en Nijmegen. Er wordt mogelijk een module ontwikkeld voor de voorschoolse educatie waarin staat vermeld wat de scholen in de regio kunnen bieden (school ondersteuningsprofiel). Daarnaast zal de pilot doorgaande lijn starten, de opzet is om een (zorg)leerling een jaar lang te monitoren met de betrokken partijen (ouders, zorginstelling, voorschoolse voorziening en basisschool) vanaf 3,5 jaar tot 4,5 jaar. De aanmeldprocedure in Ede verloopt momenteel niet volgens wettelijke kaders, aanmelden mag pas vanaf 3 jaar en op dit moment wordt hiervan afgeweken.

#### **Vooruitblik**

De pilot doorgaande lijn wordt gestart binnen CNS Ede met basisschool Prins Floris en kinderopvang KindRijk. Het initiatief wordt breed gedeeld, onder andere in een netwerkbijeenkomst voorschoolse opvang én onderwijs.

- **Spoor 2, initiatief 4 - Samenwerking S(B)O regulier**

Het initiatief heeft een tijd 'on hold' gestaan omdat er op dat moment geen reguliere basisschool (met beschikbare ruimte) had gereageerd op de uitvraag. Daarnaast kampt SO de Wegwijzer met ruimtegebrek, er is een grote toestroom aan leerlingen met name vanuit onder instroom waardoor er wachtlijsten zijn. Er zijn momenteel al twee nevenlocaties, namelijk op SBO de Vogelhorst in Barneveld (combinatie SBO/SO groep) en op de Horalaan in Ede (onderwijszorgarrangementen). Er worden verschillende scenario's toegelicht maar de meest kansrijke optie is een 'school in school' constructie in samenwerking met bijvoorbeeld de Montessorischool Ede, met ruimte om te groeien in leerlingenaantal.

Voorstel is om het vraagstuk te delen in het directieberaad van de reguliere schoolbesturen, SKOVV, Proo-  
minent en CNS Ede. De bestuurders staan hier positief tegenover.

Betreffende de initiatieven van spoor 2 is de vooruitblik om de opbrengsten van de initiatieven te delen en breder te verspreiden.

### **IKC Veenendaal**

In Veenendaal willen sbo De Windroos, so Van Leersum en een reguliere school van CorDeo scholengroep samen met jeugdzorg, kinderopvang en gemeente een gezamenlijke integrale voorziening realiseren.

#### **Doelstelling**

- Het realiseren van een IKC waarin onderwijs, jeugdzorg en kinderopvang in één gebouw zijn ondergebracht en daarin nauw met elkaar samenwerken

#### **Resultaten**

- Er is een visie(document) op de onderlinge samenwerking binnen de regio Veenendaal.
- Er is (vergevorderd) overleg met kinderopvang, jeugdzorg en gemeente over het initiatief.

onderwijs *dat past*